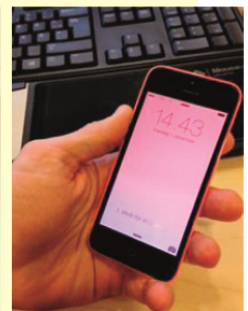

Årsrapport 2014

Indholdsfortegnelse

Resume	2
Indledning	5
1. Socialtilsyn Midts årsrapport	7
LOVHJEMMEL	7
2. Beskrivelse af Socialtilsyn Midt	8
2.1 SOCIALTILSYNETS ORGANISERING	8
2.2 MEDARBEJDETS SAMMENSÆTNING OG KOMPETENCER	9
3. Kvaliteten i tilbuddene	9
3.1 BELYSNING AF KVALITETEN	9
3.1.1 METODE	10
3.1.2 DEN FAGLIGE KVALITET: 1. INDSATSMÅL FOR BORGERNE	10
3.1. C DEN FAGLIGE KVALITET: 2. MAGTANVENDELSER	16
3.1. D DEN FAGLIGE KVALITET 3. SÆRLIGE FORHOLD PÅ PLEJEFAMILIEOMRÅDET	20
3.2 ORGANISATORISK KVALITET 1. JURIDISK GRUNDLAG	25
3.3 FOKUSPUNKTER	27
4. Socialtilsyn Midt økonomi	28
4.1 BUDGET OG REGNSKAB 2014	28
4.2 TILSYNSTAKSTER OG OBJEKTIVE FINANSIERINGSANDELE	30
5. Socialtilsyn Midt virke i året	31
5.1 OVERDRAGELSER AF SAGERNE FRA KOMMUNERNE	31
5.2 ANTAL AF SAGER I SOCIALTILSYN MIDT	33
5.3 ÅRETS GODKENDELSER	33
5.4 ANTAL TILBAGEKALDTE GODKENDELSER OG BAGGRUNDEN HERFOR	34
5.5 § 85 – BOTILBUD	35
5.6 ANTAL GENNEMFØRTE TILSYN, HERUNDER ANTALLET AF ANMELDTE OG UANMELDTE TILSYNSBESØG.	35
5.7 HENVENDELSER OM BEKYMRENDE FORHOLD	37
5.8 ANTAL IVÆRKSATTE SKÆRPEDE TILSYN OG BAGGRUNDEN HERFOR.	39
5.9 ANTAL IVÆRKSATTE PÅBUD OG PÅBUDDENES KARAKTER	41
5.10 SOCIALTILSYNETS SAGSBEHANDLINGSTIDER PÅ NY-GODKENDELSER	42

Resume

Dette afsnit indeholder kort status på Socialtilsyn Midts sagsportefølje samt hovedkonklusionerne i Socialtilsyn Midts vurderinger omkring den faglige kvalitet (indsatsmål, magtanvendelser og plejefamilieområdet), den organisatoriske kvalitet (juridisk grundlag) og overdragelsen af sager fra kommunerne.

Status på Socialtilsyn Midts sagsportefølje 2014

Antal sager i Socialtilsyn Midt (ultimo 2014)
<ul style="list-style-type: none">• 1648 plejefamilier• 407 tilbud (herunder 5 koncerner)
Antal ny-godkendelser og re-godkendelser
Ny-godkendelser: <ul style="list-style-type: none">• 140 plejefamilier• 10 tilbud Re-godkendelser: <ul style="list-style-type: none">• 337 plejefamilier• 93 tilbud
Antal tilbagekaldte godkendelser
<ul style="list-style-type: none">• 328 plejefamilier• 163 tilbud De 491 tilbagekaldte godkendelser i 2014 beror ikke på, at Socialtilsyn Midt har inddraget godkendelserne, men derimod typisk, at tilbud er slået sammen og at plejefamilier har ønsket at stoppe som plejefamilier.
Henvendelser om bekymrende forhold (whistleblows)
I 2014 modtog Socialtilsyn Midt i alt 259 whistleblows, herunder: <ul style="list-style-type: none">• 19 vedrørende plejefamilier• 240 vedrørende tilbud
Antal iværksatte påbud og skærpede tilsyn
<ul style="list-style-type: none">• 26 påbud (alle på tilbudsområdet)• 8 skærpede tilsyn (fordelt på 5 tilbud)

Indsatsmål for borgerne

Generelt er der en god kvalitet i sagsarbejdet vedr. handleplaner. Mangelfulde handleplaner og/eller handleplaner, der ikke bliver udarbejdet, er ikke en udbredt problemstilling i de kommuner, som Socialtilsyn Midt samarbejder med. Socialtilsyn Midt er dog, via de gennemførte tilsyn, blevet opmærksom på, at der i nogle tilfælde er fejl og mangler i handleplaner og indsatsmål på både tilbuds- og plejefamilieområdet. Det har stor betydning for kvaliteten i tilbuddene og plejefamilierne, at der er defineret klare og tydelige indsatsmål, og at samarbejdet med de visiterende kommuner fungerer. Den direkte konsekvens af manglende handleplaner og handleinstrukser er, at tilbuddene og plejefamilierne ikke kan udføre deres arbejde optimalt, og dermed kommer til at fremstå som mindre egnede til at løse de opgaver, de bliver bestilt til. Det kan betyde færre opgaver på den lange bane, da dette vil blive synligt i de offentliggjorte tilsynsrapporter.

Magtanvendelser

Socialtilsyn Midt erfarer, at tilbuddene både på børne- og ungeområdet og voksenområdet generelt har et tilfredsstillende kendskab til magtanvendelsesreglerne. Udfordringerne samlet set for tilbuddene er, hvornår betingelserne for et indgreb er opfyldt. Det ses for ofte, at der foretages indgreb, som alene er begrundet i en formodning om, at noget vil ske. Borgernes retssikkerhed er betinget af, at lovgivningen på magtanvendelsesområdet overholdes, hvorfor det er afgørende, at tilbuddenes medarbejdere har kendskab til reglerne på området.

Særlige forhold på plejefamilieområdet

I 2014 har der været stor efterspørgsel på grundkurser for plejefamilier. I alt har 335 personer været på grundkursus og det var nødvendigt at oprette et ekstra kursus for at imødekomme efterspørgslen. Tendensen er fortsat ind i 2015, og for at imødekomme dette, justerer Socialtilsyn Midt løbende på antallet af kurser. Grundkurset er obligatorisk for familier, der ønsker at blive godkendt som generel plejefamilie. Størstedelen af kursisterne i 2014 har været ny-ansøgere, men der har også været en del kursister, som har fungeret som plejefamilier i flere år uden at have det obligatoriske grundkursus. Socialtilsyn Midt har kendskab til en mindre gruppe "gamle plejefamilier", der ikke nåede at deltage i grundkursus i 2014. De kommer på kursus i forbindelse med deres re-godkendelse i 2015.

Juridisk grundlag

Størstedelen af de tilbud som Socialtilsyn Midt fører tilsyn med, har godkendelser, der er i overensstemmelse med de faktiske forhold på tilbuddene. Der er udfordringer på tilbudsområdet i form af fejlbehæftede godkendelser og konstruktioner, som ikke er i overensstemmelse med gældende lovgivning på området. Det ses i særdeleshed hos tilbud, der er godkendt med en specifik paragraf på tilbudsportalen, men som ikke efterlever dette i praksis. F.eks. et tilbud, der er godkendt til § 108, men leverer § 85 i borgenes egne, lejede boliger, jf. almenboligloven eller lejeloven. Endvidere erfarer Socialtilsyn Midt, at nogle tilbud indskriver borgere, der ligger uden for tilbuddets godkendelser. Socialtilsyn Midt har fokus på disse udfordringer, da de udgør et kvalitetsmæssigt problem for tilbuddenes indskrevne borgere.

Overdragelse af sager fra kommunerne

Datakvaliteten i det overdragede sagsmateriale til Socialtilsyn Midt har været meget svingende og i flere tilfælde mangelfuldt. I nogle tilfælde har der manglet sager, mens der i andre tilfælde er blevet overdraget forkerte sager. Ligeledes var det forskelligt, hvordan statusangivelserne (rød, gul og grøn) blev anvendt.

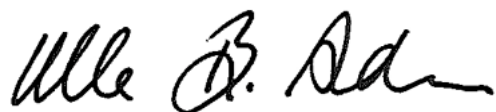
Socialtilsyn Midt fik overdraget 2247 sager:

- 43 sager var angivet som røde
- 141 sager var angivet som gule
- 2018 sager var angivet som grønne
- 19 tilbud og 26 plejefamilier var overdraget uden statusangivelse

Socialtilsyn Midt har fået overdraget færre sager end forventet i forhold til det oprindeligt indmeldte antal sager. Langt fra alle sager var færdigbehandlede ved overdragelsen, således er der flere eksempler på ikke-færdigbehandlede plejefamilieansøgninger fra starten af 2013. Socialtilsyn Midt har i 2014 få flere henvendelser fra tilbud og plejefamilier, som var blevet "glemt" i overdragelsesprocessen. Den svingende

datakvalitet og status på sagerne medførte et større oprydningsarbejde i begyndelsen af 2014 – et oprydningsarbejde, som fik konsekvenser for planlægningen af årets arbejde. Socialtilsyn Midt bemærker, at alle de skærpede tilsyn, der har været i 2014, har været på tilbud/plejefamilier, der ved overdragelsen havde statusangivelsen grøn.

God læselyst!

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ulla B. Andersen'. The signature is fluid and cursive, with the first name 'Ulla' being the most prominent.

Ulla B. Andersen
Tilsynschef

Indledning

Lov om socialtilsyn lægger nye spor på det sociale område ved at skabe et mere professionelt og uafhængigt tilsyn, der samtidigt stiller krav om større kvalitet i de sociale tilbud.

Formålet med de nye Socialtilsyn er at sikre den nødvendige kvalitet og udvikling af kvalitet i tilbud og plejefamilier, således at borgere behandles ordentligt, får det, de har behov for, og at der ikke foregår snyd med offentlige midler. Desuden er formålet at sikre professionalisme, uvildighed og systematik i tilsynsarbejdet gennem et fagligt kompetent tilsyn.

Formålet med tilsynsreformen ekspliceres dermed i nøgleordene:

- Et professionelt og uafhængigt tilsyn
- Borgeren i centrum
- Kvalitet i de sociale tilbud og
- Undgå snyd eller misbrug med offentlige midler

Redskabet, der bringes i anvendelse i bestræbelserne for at opnå disse formål, er at sætte selve tilsynet i faste, professionelle og systematiske rammer med baggrund i fælles kvalitetsmodeller udarbejdet af Socialstyrelsen på henholdsvis familieplejeområdet og tilbudsområdet.

Gennem dette systematiske tilsyn skabes mulighederne for, at der opsamles den nødvendige viden, så kvaliteten kan udvikles i de sociale tilbud og herigennem øge effekten af indsatsen.

De redskaber, der opbygges for at samle denne viden op, er en række afrapporteringer, der etableres i forbindelse med tilsynsreformen gennem krav om årsrapporter fra det enkelte tilbud, socialtilsynets årsrapport og Socialstyrelsens auditfunktion.

Socialtilsynets årsrapporter skal fungere som en årlig afrapportering til Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold om Socialtilsynets virke og resultater i forhold til de opgaver og rammer, som er stillet i Lov om socialtilsyn.

Herudover skal årsrapporterne medvirke til:

- At fungere som centrale oplysninger til socialstyrelsens auditfunktion og samtidig muliggøre sammenligning på tværs af de fem socialtilsyn.
- At kunne fungere som input til de regionale drøftelser i forhold til rammeaftalerne.
- At kunne anvendes som ledelsesinformation internt i de enkelte socialtilsyn.
- At øvrige interessenter får mulighed for at følge socialtilsynets arbejde.

Baggrund og ramme for tilsynet

Til at løfte opgaven, som er fastsat i Lov om socialtilsyn, er der etableret fem separate socialtilsyn, som har ansvaret i hver deres region:

- Socialtilsyn Hovedstaden (Frederiksberg Kommune)
- Socialtilsyn Øst (Holbæk Kommune)
- Socialtilsyn Syd (Faaborg-Midtfyn Kommune)
- Socialtilsyn Midt (Silkeborg Kommune)
- Socialtilsyn Nord (Hjørring Kommune)

De fem socialtilsyn har fra den 1. januar 2014 overtaget en del af tilsynsopgaven fra kommunerne. Det drejer sig om det driftsrettede tilsyn på følgende typer af sociale tilbud:

- Plejefamilier og kommunale plejefamilier efter § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service.
- Opholdssteder og døgninstitutioner for børn og unge efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6 i lov om social service.
- Botilbud til voksne efter §§ 107-110 i lov om social service. Det omfatter herberger og krisecentre samt midlertidige og længerevarende botilbud til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.
- Stofmisbrugsbehandlingstilbud efter § 101 i lov om social service.

Socialtilsynene fører endvidere tilsyn der, hvor der ydes støtte efter bl.a. servicelovens § 85 til borgere, der bor i plejeboliger eller lignende boformer. En række betingelser skal være opfyldt for, at disse tilbud er omfattet af tilsynet, blandt andet at borgeren er visiteret til boligen af kommunen og at støtten ydes af et fast personale, der udgår fra servicearealer i tilknytning til boligerne. Formålet er, at socialtilsynene skal føre tilsyn med "botilbudslignende" tilbud. Socialtilsynene skal i disse tilfælde træffe afgørelse om, hvorvidt det konkrete tilbud er omfattet af tilsynet.

I oversigten over de fem socialtilsyn ovenfor er det i parentes angivet, hvilken kommune, det enkelte socialtilsyn er placeret i. Som det fremgår, er Socialtilsyn Midt placeret i Silkeborg Kommune. For at sikre uvildighed, fører Socialtilsyn Midt ikke tilsyn med tilbud i Silkeborg Kommune, som i stedet får udført tilsyn af Socialtilsyn Nord. Socialtilsyn Midt fører ligeledes tilsyn med tilbud i en af de andre tilsynskommuner, nemlig i Faaborg-Midtfyn Kommune.

En af socialtilsynenes primære funktioner er at godkende de sociale tilbud. Det betyder at nye tilbud, offentlige såvel som private, skal godkendes af et socialtilsyn, før tilbuddet må tages i brug, og der må visiteres borgere til tilbuddet. De eksisterende tilbud skal alle re-godkendes af et socialtilsyn i løbet af 2014-2015.

Fra 2014 gælder også, at socialtilsynet skal godkende ændringer i forhold til, hvad tilbuddet hidtil har været godkendt til. Socialtilsynet skal f.eks. godkende, når et tilbud udvider med flere pladser eller nye målgrupper.

Det er en betingelse for godkendelse (og re-godkendelse) af sociale tilbud, at tilbuddet efter socialtilsynets samlede vurdering har den fornødne kvalitet. Hvis tilbuddet ikke har den fornødne kvalitet, kan socialtilsynet opstille vilkår for godkendelsen af tilbuddet eller træffe afgørelse om skærpet tilsyn og

udstede påbud, som tilbuddet skal opfylde, for at tilbuddet fortsat kan være godkendt. I sidste instans kan socialtilsynet afgøre, at tilbuddet ikke længere kan være godkendt og derfor må lukke.

Det er lovgivningsbestemt, at socialtilsynene skal føre tilsyn og vurdere tilbuddenes kvalitet efter fælles kvalitetsmodeller for hhv. plejefamilier og for de øvrige tilbud. Her bliver tilbuddenes kvalitet vurderet efter følgende temaer:

- 1) Uddannelse og beskæftigelse
- 2) Selvstændighed og relationer
- 3) Målgrupper, metoder og resultater
- 4) Familiestruktur og familiedynamik (for plejefamilier) / Organisation og ledelse (for tilbud)
- 5) Kompetencer
- 6) Økonomi
- 7) Fysiske rammer

Inden for hvert tema er der en række kriterier og indikatorer, som socialtilsynet skal vurdere tilbuddet efter. Kvalitetsmodellerne skal sikre, at der bliver ført et ensartet og systematisk tilsyn, hvor tilbuddene bliver vurderet ud fra de væsentligste parametre for kvalitet. Kvalitetsmodellerne kan læses deres fulde længde i Bekendtgørelse om socialtilsyn.

1. Socialtilsyn Midts årsrapport

Lovhjemmel

Grundlaget for udarbejdelsen af årsrapporten for det enkelte tilsyn fremgår af Lov om socialtilsyn og Bekendtgørelse om socialtilsyn.

Lov om socialtilsyn § 9:

Socialtilsynet skal udarbejde en årsrapport om tilbuddenes kvalitet. Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet, jf. § 6 i lov om social service.

Stk. 2. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke forhold der skal redegøres for i årsrapporten.

Bekendtgørelse om socialtilsyn § 11:

Socialtilsynet skal udarbejde en årsrapport om tilbuddenes kvalitet, jf. § 9, stk.1, 1. pkt., i lov om socialtilsyn.

Stk. 2. Årsrapporten skal indeholde oplysninger om:

- 1) antal godkendelser fortaget i det foregående år fordelt på tilbudstype,
- 2) antal gennemførte tilsyn, herunder antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg,
- 3) antal iværksatte skærpede tilsyn og baggrunden herfor,
- 4) antal iværksatte påbud og påbuddenes karakter,

- 5) antal tilbagekaldte godkendelser og baggrunden herfor,
- 6) socialtilsynets sagsbehandlingstider i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om godkendelse,
- 7) tilsynstakster og objektive finansieringsandele og
- 8) indtægter i forbindelse med varetagelse af andre opgaver for en kommune, et regionsråd eller et tilbud end de opgaver, der fremgår af § 2 i lov om socialtilsyn.

Stk. 3. Årsrapporten skal desuden indeholde socialtilsynets generelle overvejelser om kvaliteten i de tilbud, der er omfattet af socialtilsynet herunder den faglige og organisatoriske udvikling i tilbuddene.

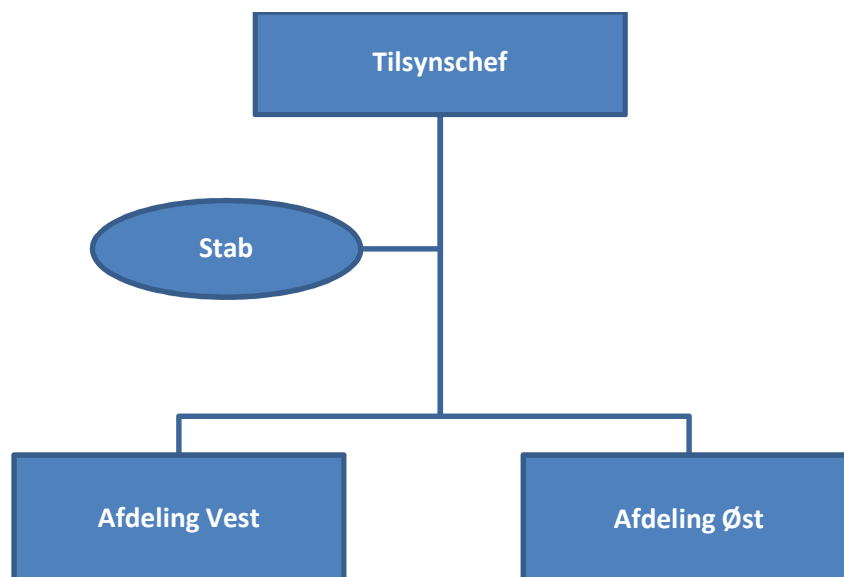
Stk. 4. Socialtilsynet kan herudover beslutte, at årsrapporten skal indeholde socialtilsynets overvejelser om udvalgte fokuspunkter.

Stk. 5. Årsrapporten skal senest 1. juli året efter det kalenderår, årsrapporten vedrører, sendes til Socialstyrelsens auditfunktion og til sekretariatet for udarbejdelse af rammeaftalerne for regionen. Årsrapporten offentliggøres på socialtilsynets hjemmeside.

2. Beskrivelse af Socialtilsyn Midt

2.1 Socialtilsynets organisering

Socialtilsyn Midt er en del af Silkeborg Kommune, hvor det er organisatorisk forankret i Børne- og Familieafdelingen. Socialtilsyn Midt er organiseret med en stab samt to afdelinger, som varetager tilsynsopgaver indenfor hver deres socialfaglige område. Hver afdeling – Vest og Øst – har tilknyttet 30-35 tilsynskonsulenter og en afdelingsleder.

2.2 Medarbejdersammensætning og kompetencer

Socialtilsyn Midt har pr. 1. december 2014 i alt 84,2 ansatte, fordelt på flg. stillinger:

- En tilsynschef
- To afdelingsledere
- En stabsleder
- 13,2 administrative medarbejdere: 3 jurister, 3 økonomikonsulenter, 1 AC-fuldmægtig, 3 administrative medarbejdere, 1 servicemedarbejder og 2 piccoloer
- 67 tilsynskonsulenter: De fleste tilsynskonsulenter er enten uddannede som socialrådgivere eller socialpædagoger

3. Kvaliteten i tilbuddene

Det er en betingelse for godkendelse af sociale tilbud, at tilbuddet ud fra en samlet vurdering har den fornødne kvalitet, jf. lov om socialtilsyn § 6. Kvalitetsvurderingerne foretages ud fra kvalitetsmodellen, som er beskrevet i bilag 1 og 2 til bekendtgørelse om socialtilsyn. I henhold til bekendtgørelse om socialtilsyn § 11, skal socialtilsynets årsrapport indeholde kvantitative opgørelser om godkendelser, tilbagekaldte godkendelser og lignende. Udover de kvantitative opgørelser, skal socialtilsynets årsrapport også indeholde generelle og kvalitative overvejelser om kvaliteten i tilbuddene.

Bekendtgørelse om socialtilsyn § 11, stk. 3:

Årsrapporten skal desuden indeholde socialtilsynets generelle overvejelser om kvaliteten i de tilbud, der er omfattet af socialtilsynet herunder den faglige og organisatoriske udvikling i tilbuddet.

Vejledning om socialtilsyn pkt. 251 andet afsnit:

Socialtilsynet skal bl.a. i årsrapporten gøre sig nogle kvalitative overvejelser om den generelle kvalitet i de tilbud, de godkender og fører tilsyn med. Disse overvejelser skal bl.a. indgå som input til kommunernes og regionernes arbejde med udviklingsstrategien for det kommende år.

3.1 Belysning af kvaliteten

Belysningen af kvaliteten i tilbuddene, opdeles i en faglig kvalitet og en organisatorisk kvalitet. De fem tilsynschefer i Danmark har valgt, at nedenstående punkter skal belyses for 2014. Herudover, kan der vælges flere regionale punkter. De 5 tilsynschefer i Danmark har for 2014 valgt, at der ikke er fokuspunkter.

Faglig kvalitet

1. Omsætning af visiterende kommuners indsatsmål i tilbuddenes praksis
2. Magtanvendelser på børne- og ungeområdet samt voksenområdet
3. Særlige forhold på plejefamilieområdet

Organisatorisk kvalitet

1. Juridisk grundlag

3.1.1 Metode

Til belysning af kvaliteten i tilbuddene, har Socialtilsyn Midt inddraget en række tilsynskonsulenter på henholdsvis plejefamilieområdet og tilbudsområdet samt tilsynets jurister. Disse medarbejdere har været indkaldt til en række møder. På møderne er punkterne faglig og organisatorisk kvalitet blevet drøftet, analyseret og bearbejdet med udgangspunkt i den viden, de erfaringer og observationer, der er blevet indhentet på tilsynsområdet i 2014.

Der er blevet afholdt tre møder, hvor de forskellige punkter er blevet drøftet:

- Tilsynskonsulenter på plejefamilieområdet
 - Omsætning af visiterende kommuners indsatsmål i plejefamiliernes praksis
 - Særlige forhold på plejefamilieområdet

- Tilsynskonsulenter på tilbudsområdet
 - Omsætning af visiterende kommuners indsatsmål i tilbuddenes praksis
 - Juridisk grundlag

- Juristerne
 - Magtanvendelser på børne- og ungeområdet samt voksenområdet
 - Juridisk grundlag

Endvidere har punkterne været drøftet på 2 søjlemøder for alle konsulenter på henholdsvis plejefamilieområdet og tilbudsområdet.

Koordinering, planlægning og styring af møderne samt den endelige sammenskrivning af medarbejdernes input er varetaget af staben.

3.1.2 Den faglige kvalitet:

1. Indsatsmål for borgerne

Kriterium 3 under tema 3 i kvalitetsmodellen "Målgruppe, metoder og resultater" omhandler visiterende kommuners indsatsmål, f.eks. i form af udarbejdede handleplaner. Kriteriet er: *"Tilbuddet arbejder med afsæt i en klar målgruppebeskrivelse systematisk med faglige tilgange og metoder, der fører til positive resultater for borgerne"*.

Som en indikator for, om kriteriet er opfyldt, er indikator 3c opstillet:

"Tilbuddet kan dokumentere positive resultater i forhold til opfyldelsen af de mål, de visiterede kommuner har opstillet for borgernes ophold."

Retsgrundlag

Temaet målgrupper, metoder og resultater vedrører, at der er et klart formål med indsatsen i tilbuddet eller plejefamilien, og at tilbuddets indsats resulterer i den ønskede udvikling for borgerne og medvirker til, at sikre borgernes trivsel. Sociale tilbud skal kunne redegøre for dets målsætning, målgruppe(r) og begrunde de metoder, som tilbuddet benytter i forhold til deres målgruppe(r). Temaet skal bidrage til, at tilbuddet arbejder systematisk med målfastsættelse og kan sandsynliggøre, at indsatsen for borgerne opnår en forventet og positiv effekt. Plejefamilier skal kunne redegøre for, hvordan de imødekommer barnets

behov og bidrager til, at de mål, der er opstillet for barnets udvikling og trivsel i plejefamilien opnås (Foreløbig vejledning om socialtilsyn pkt. 117).

Børn og unge

Reglerne om handleplaner for børn og unge findes i servicelovens § 140. Her fremgår det, at kommunen skal skønne, om det er hensigtsmæssigt at tilbyde at udarbejde en handleplan, når der gives hjælp til børn og unge efter servicelovens afsnit IV. Vurderingen skal ske ud fra barnets, den unges eller forældrenes ønske og karakteren og omfanget af det pågældende tilbud.

Kommunen har i særlige tilfælde desuden pligt til at udarbejde en handleplan, nemlig i forbindelse med anbringelse af et barn eller ung uden for hjemmet, og såfremt en ung under 18 år har begået grov kriminalitet. Kommunen har altid pligt til at vurdere, om det er hensigtsmæssigt at udarbejde en handleplan, når der ydes hjælp efter servicelovens bestemmelser om hjælp til børn og unge.

Handleplanen skal udarbejdes, inden der træffes afgørelse om foranstaltninger. Betyder hensynet til barnet eller den unge, at man ikke kan afvente udarbejdelsen af en handleplan, er en kortfattet angivelse af formålet med foranstaltningen tilstrækkelig. Handleplanen skal opstilles snarest muligt og senest inden 4 måneder.

Voksne

Reglerne om handleplaner for voksne findes i servicelovens § 141. Det fremgår af bestemmelsen, at kommunen i alle tilfælde, hvor der gives hjælp til personer mellem 18 og 67 år efter servicelovens afsnit V skal vurdere, om det er hensigtsmæssigt at tilbyde at udarbejde en handleplan.

Når hjælpen gives til personer med betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne skal kommunen tilbyde at udarbejde en handleplan.

Kommunen har altid pligt til at vurdere, om det er hensigtsmæssigt at udarbejde en handleplan, når der ydes hjælp efter afsnit V i serviceloven til personer mellem 18 og 67 med nedsat psykisk eller fysisk funktionsevne.

Uanset om det er et lovkrav at der skal foreligge en handleplan gælder, at det er en forudsætning i serviceloven at visiterende kommuner har defineret indsatsmål for borgere, som visiteres til børne- og voksentilbud som socialtilsynene fører tilsyn med.

Punkter vedrørende handleplaner der beskrives i årsrapport for 2014 er:

- Tilbuddenes og plejefamiliernes kendskab til kommunens indsatsmål, f.eks. i form af en handleplan
- Implementering af kommunernes indsatsmål i tilbuddene og hos plejefamilierne
- Cases
- Hvilke konsekvenser mener tilsynet det har for tilbuddenes og plejefamiliernes kvalitet om der er/ikke er defineret indsatsmål af de visiterende kommuner
- Beskrivelse af problemstillinger, øget efterspørgsel/indhentning af handleplaner

Kendskab

Socialtilsyn Midt har på baggrund af de tilsyn, der er blevet gennemført i 2014 erfaret, at tilbuddene og plejefamilierne generelt er vidende om kommunernes indsatsmål for anbragte borgere. I de fleste tilfælde fungerer samarbejdet mellem de anbringende kommuner og tilbuddene tilfredsstillende og i overensstemmelse med de indsatsmål, der er opstillet for den enkelte borger.

På baggrund af tilsyn gennemført i 2014, har Socialtilsyn Midt dog også fået kendskab til forhold, hvor tilbud på voksen- samt børne- og ungeområdet og plejefamilier ikke har haft kendskab til kommunernes indsatsmål.

Særligt på voksenområdet er der flere eksempler på handleplaner med et mangelfuldt indhold og uklare indsatsmål. Flere tilbud beretter, at de ikke får handleplanerne selv om de efterspørger dem hos de anbringende kommuner. De mangelfulde handleplaner er særligt udbredt på tilbud for voksne udviklingshæmmede.

På børne- og ungeområdet er billedet væsentligt anderledes, her foreligger der næsten altid handleplaner på de anbragte børn og unge. De fleste handleplaner er indholdsmæssigt fyldestgørende, og der er god opfølgning på dem.

Kvantitativt måles der i kvalitetsmodellen på om tilbuddene kan dokumentere resultater med udgangspunkt i konkrete mål, og om de kan opfylde de mål kommunerne har opstillet for borgerne. Der er to indikatorer, der har fokus på dette.

Indikator 3.b Tilbuddet kan dokumentere resultater med udgangspunkt i konkrete, klare mål for borgene til løbende brug for egen læring og forbedring af indsatsen.

Samt indikator 3.c Tilbuddet kan dokumentere positive resultater i forhold til opfyldelsen af de mål, de visiterede kommuner har opstillet for borgernes ophold.

Nedenstående kvantitative opgørelse af scorerne på de to indikatorer er baseret på 171 tilsyn:

- Indikatoren 3.b – 78% kan dokumentere resultater med udgangspunkt i konkrete, klare mål for borgene til løbende brug for egen læring og forbedring af indsatsen.¹
- Indikator 3.c - 73% dokumentere positive resultater i forhold til opfyldelsen af de mål, de visiterede kommuner har opstillet for borgernes ophold.²

På plejefamilieområdet har Socialtilsyn Midt erfaret, at flere plejefamilier ikke kender til kommunernes indsatsmål for de anbragte børn, da de ikke har kendskab til indholdet i handleinstrukserne og/eller ikke er blevet instrueret i baggrunden for handleinstrukserne og dermed brugen af den. I aflastningsplejefamilier findes der kun sjældent handleinstrukser, og dermed kender plejefamilierne ikke de indsatsmål, der er sat op for børnene.

¹ Tilbuddene bliver scoret fra 1-5 på indikatorniveau:

Scoren 1-2: Er i lav eller meget lav grad opfyldt. Scoren 3: Middelgrad opfyldt. Scoren 4-5: I høj eller meget høj grad opfyldt. På indikator 3.b er de 78% baseret på tilbud, der har fået scoren 3,4 eller 5.

² På Indikator 3.c er de 73% baseret på tilbud, der har fået scoren 3,4 eller 5.

I kvalitetsmodellen måles der kvantitativt på, hvor velinformeret den enkelte plejefamilie er i forhold til indsatsmål, og hvordan plejefamilien arbejder med at implementere indsatsmål.

To indikatorer har specifikt fokus på indsatsmål og handleplan/handleinstruks.

Det er indikator 4.a: *Plejefamilien kender de mål, der er opstillet for anbringelsen eller aflastningsopholdet i barnets handleplan.*

Samt indikator 4.b: *Plejefamilien kan redegøre for, hvordan de understøtter opfyldelsen af de mål, der er opstillet for barnets anbringelse eller aflastningsophold i plejefamilien.*

Nedenstående kvantitative opgørelse af scorerne på de to indikatorer er baseret på 482 tilsyn:

- Indikator 4.a – 81 % kender de mål, der er opstillet for anbringelsen eller aflastningsopholdet i barnets handleplan.³
- Indikator 4.b – 76 % kan redegøre for, hvordan de understøtter opfyldelsen af de mål, der er opstillet for barnets anbringelse eller aflastningsophold i plejefamilien.⁴

Implementering

Socialtilsyn Midt erfarer, at majoriteten af tilbuddene formår at implementere og omsætte kommunernes indsatsmål for de anbragte borgere. Det samme billede tegner sig på plejefamilieområdet; men der er desværre fundet flere eksempler både inden for tilbudsområdet og plejefamilieområdet, hvor det har været svært eller umuligt at implementere kommunernes indsatsmål, fordi der har manglet handleplaner og handleinstrukser for borgerne.

På voksenområdet gør de manglende eller ikke fyldestgørende handleplaner/handleinstrukser det svært for tilbuddene at implementere kommunernes indsatsmål i arbejdet med borgerne. I nogle tilfælde er handleplanerne/handleinstrukser så standardiserede eller gamle, at de er svære at bruge i arbejdet med borgerne, da det ikke fremgår klart, hvad målet med indsatsen er.

Socialtilsyn Midt har ligeledes erfaret, at der i flere tilfælde ikke er et formaliseret samarbejde mellem det enkelte tilbud og den anbringende kommune. Det er svært for tilbuddene at få sagsbehandler til at deltage i statusmøder med mindre der er væsentlige ændringer til handleplanen/handleinstrukserne.

Socialtilsyn Midt erfarer, at det særligt er private tilbud på voksenområdet, der udfordres af mangelfulde instrukser og/eller handleplaner, der ikke bliver udleveret til dem.

Dette resulterer i, at nogle tilbud vælger at lave en screening af den anbragte borger, hvorefter de laver en pædagogisk handleplan, fordi de ikke har fået noget på borgeren ud over en mundtlig overlevering. I nogle tilfælde foregår denne procedure også i forbindelse med en bestilling fra kommunen, men i mange tilfælde sker det, fordi der ikke foreligger handleplaner, som tilbuddene kan arbejde ud fra. På denne måde bliver det tilbuddet, der kommer til at definere, hvad kommunen får for pengene.

³ Plejefamilierne bliver i lighed med tilbuddene scoret fra 1-5 på indikatorniveau. På indikator 4.a er de 81% baseret på plejefamilier, der har fået scoren 3,4 eller 5.

⁴ På indikator 4.b er de 76% baseret på plejefamilier, der har fået scoren 3,4 eller 5.

Udfordringen for de offentlige tilbud er, at tilbuddene er under samme forvaltning som den anbringende myndighed. Dette kan skabe forvirring og uklar rollefordeling ved udarbejdelse af handleplaner og opfølgning på disse.

Nedenstående case omhandler et tilsyn på et tilbud, hvor det viste sig, at der ikke var handleplaner på beboerne.

Case

Under et tilsynsbesøg på et tilbud viste det sig, at tilbuddet ikke havde § 141 handleplaner på beboerne. Planer som bør danne grundlag for borgernes ophold i henholdsvis §§ 107 og 108 institutioner.

For at råde bod på dette havde tilbuddet udarbejdet del-handleplaner baseret på mundtlig overlevering fra den visiterende myndighed og ud fra det kortvarige kendskab, de havde fået til beboerne.

De manglende handleplaner resulterede i, at tilbuddet fik besked på at efterspørge og indhente beboernes § 141 handleplaner, samt forsøge at højne kontakten og samarbejdet til den visiterende myndighed.

På børne- og ungeområdet kan kvaliteten i handleplanernes indhold være meget svingende, og dermed kan det være svært for de enkelte tilbud at tilrettelægge målrettede indsatser for de anbragte børn og unge. Erfaringerne fra tilsynene er, at der bliver afholdt statusmøder med de kommunale sagsbehandlere, og der bliver talt ud fra tilbuddets pædagogiske planer. I den pædagogiske plan afklares det, hvordan hjælpen til borgeren skal tilrettelægges og hvad den skal indeholde. De pædagogiske planer bliver retningsvisende, men det bliver ikke en udviklende handleplan med et langt perspektiv for det enkelte barn eller den unge. Dette er også med til at vanskeliggøre tilbuddets arbejde med de anbragte børn og unge.

Det er socialtilsynets erfaring, at tilbuddenes øgede opmærksomhed på handleplaner skærper kommunernes indsats på status- og opfølgingsmøderne.

På plejefamilieområdet er der mange plejefamilier, som er udfordret af manglende handleinstrukser eller handleinstrukser med upræcist indhold, hvor der ikke er klare mål og delmål. Der er ligeledes fundet eksempler på manglende evalueringer af handleinstrukser i forbindelse med rådgiverbesøg. I mange kommuner er der stor udskiftning af rådgivere inden for anbringelsesområdet, og det har en negativ afsmitning både på implementeringen af indsatsmålene og på opfølgingsarbejdet, som skal udføres. Dette resulterer i fejl og mangler i arbejdet med indsatsmålene og i den løbende opfølgning.

Plejefamilier ved ikke, hvad der forventes af dem i det stykke arbejde de skal udføre for den anbringende kommune, når en handleinstruks enten ikke er fyldestgørende eller der mangler evaluering.

Case

Nedenstående case omhandler en sag med en plejefamilie, hvor samarbejdet med anbringende kommune ikke fungerede, og hvor plejefamilien ikke blev informeret om indsatsmål og om hvilke forventninger, der var til plejefamiliens løsning af opgaven.

Familien har været plejefamilie i 15 år. Det ene plejebarn er en fraflyttet pige (hun flyttede ind i familien da hun var 5 år) og det andet plejebarn er en dreng på 15 år. Drengen flyttede ind i familien, da han var 18 måneder.

Plejefamilien fortæller socialtilsynet, at de i en periode på 6-7 år ikke havde kontakt til anbringende kommune. Der blev ikke afholdt børnesamtaler i denne periode, for kommunens holdning var, at de børn plejefamilien havde i pleje var for små til at tale med.

Pigen viser under sin opvækst hos plejefamilien tegn på at have alvorlige problemer. Plejefamilien får ikke hjælp af den anbringende kommune til at tackle disse problemer. Via pigens skole bliver der taget kontakt til en PPR-psykolog, som igangsætter hjælpeforanstaltninger. Plejefamilien vurderer, at dette bliver pigens redning. I dag er pigen udredt og diagnosticeret autist.

Konsekvenser og problemstillinger

De gennemførte tilsyn i 2014 viser, at det har stor betydning for kvaliteten i tilbuddene og plejefamilierne, at der er defineret klare og tydelige indsatsmål, og at samarbejdet med de visiterende kommuner fungerer. Når der er klart definerede indsatsmål, handleplaner og et velfungerende samarbejde med de visiterende kommuner, er der en "rød tråd" i arbejdet med borgerne.

Kvaliteten forringes væsentligt, når tilbuddene og plejefamilierne ikke får eller har adgang til handleplaner og handleinstrukser.

Den direkte konsekvens af manglende handleplaner og handleinstrukser er, at tilbuddene og plejefamilierne ikke kan udføre deres arbejde optimalt, og dermed kommer til at fremstå som mindre egnede til at løse de opgaver, de bliver bestilt til. Det kan betyde færre opgaver på den lange bane, da dette vil blive synligt i de offentliggjorte tilsynsrapporter.

En anden konsekvens kan være, at tilbuddene og plejefamilierne bliver usikre på den indsats de skal yde. Når de visiterende kommuner ikke har defineret tydelige indsatsmål, ved tilbuddene og plejefamilierne ikke, hvad der forventes af dem.

Det kan resultere i, at tilbuddene og plejefamilierne "opfinder" delmål og mål, som de tror, de visiterende kommuner forventer, der skal arbejdes med. Tilbuddene kan hermed både komme på over- og underarbejde, og levere en helt forkert indsats. Konsekvensen kan i værste fald være fejlbehandling og fastholdelse af borgerne i uhensigtsmæssige forløb. Endvidere kan borgerens retssikkerhed være et emne. F.eks. kan det være vigtigt for retssikkerheden, at der er udarbejdet en § 141 handleplan, når en ung på 18 år skal flytte hjemmefra og ud på et tilbud, da kommunen skal tage stilling til, om der skal beskikkes en værge.

Et andet eksempel, hvor det kan have store konsekvenser, er i forhold til borgere med en behandlingsdom. Det er lovpligtigt, at der foreligger en koordinationsplan for borgere med en behandlingsdom, som kommunen, i samarbejde med visiterende myndighed, udarbejder. Når koordinationsplanerne mangler, kan det have store konsekvenser, eksempelvis fordi disse planer også beskriver, hvilken medicin m.m. borgeren skal have.

Det billede, som Socialtilsyn Midt har fået af de gennemgående problemstillinger vedrørende indsatsmål på tilbudsområdet er, at kvaliteten i handleplanerne kan være meget svingende, for standardiserede eller indholdsmæssigt for gamle, og dermed besværlige at anvende i arbejdet med borgeren. Når der ikke er en handleplan, ved tilbuddene ikke, hvornår de har løst opgaven.

Endvidere er der eksempler på, at tilbud selv skal efterspørge borgernes handleplaner, og i nogle tilfælde kan de, trods hyppig efterspørgsel, ikke få handleplanerne udleveret.

Socialtilsyn Midt oplever, at tilbuddene er blevet mere opmærksomme på, at de skal være vedholdende i deres krav om at få udleveret handleplaner, og at rådgiverne kommer til statusmøderne.

På plejefamilieområdet tegner sig ligeledes et broget billede. I de tilfælde, hvor Socialtilsyn Midt har erfaret, at der er problemer med handleinstrukser, er det en udbredt problemstilling, at kvaliteten i handleinstruksen er meget svingende og til tider mangelfuld. Endvidere er der flere eksempler på, at plejefamilier har en handleinstruks, men at de ikke er blevet instrueret i at anvende instruksen. Der skal være en fyldestgørende handleplan/handleinstruks et ½ år før barnet fylder 18 år.

Ligeledes er der indberettet tilfælde, hvor de lovpligtige børnesamtaler ikke er blevet afholdt. Børnesamtaler skal finde sted fra den dag barnet bliver anbragt, og det gælder både for helt små børn og ældre børn.

Opsummering

Mangelfulde handleplaner og/eller handleplaner, der ikke bliver udarbejdet, er ikke en udbredt problemstilling i de kommuner, som Socialtilsyn Midt samarbejder med. Problematikken findes, men overskygger ikke den generelt gode kvalitet, som findes i sagsarbejdet.

Socialtilsyn Midt er, via de gennemførte tilsyn, blevet opmærksom på, at der er fejl og mangler i handleplaner og indsatsmål på både tilbuds- og plejefamilieområdet. I de tilfælde, hvor et tilsynsbesøg afdækker mangelfulde handleplaner/handleinstrukser eller hvor der ikke er klarhed om, hvad indsatsmålene indebærer, vejleder Socialtilsyn Midt det enkelte tilbud/plejefamilie med henblik på at indhente handleinstruksen. For at sikre kvaliteten i tilbuddene og plejefamilierne er Socialtilsyn Midt også i løbende dialog med kommunerne.

3.1. C Den faglige kvalitet:

2. Magtanvendelser

Kriterium 6 under tema 3 Målgruppe, metoder og resultater i kvalitetsmodellen, omhandler magtanvendelser: *"Tilbuddet forebygger og håndterer magtanvendelser"*.

Som en indikator for om kriteriet er opfyldt, opstilles indikator 6.a: *"Tilbuddets pædagogiske indsats sikrer, at magtanvendelser så vidt muligt undgås."* og indikator 6.b: *"Tilbuddet dokumenterer og følger op på eventuelle magtanvendelser med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen."*

Retsgrundlag

Vejledning om socialtilsyn pkt. 117 sidste punktum:

Tilbuddet skal understøtte borgernes fysiske og mentale sundhed samt for sociale tilbuds vedkommende forebygge magtanvendelser og overgreb.

Foreløbig vejledning om socialtilsyn pkt. 234:

Socialtilsynet modtager som led i sin funktion som tilsynsmyndighed:

- meddelelse om, at der er truffet afgørelse om anbringelse af et barn eller en unge i en sikret afdeling, jf. § 30. stk. 4, i bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.
- ophold i sikret afdeling for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold her i landet, jf. § 35 i bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.
- indberetninger om magtanvendelse udøvet overfor anbragte børn og unge, jf. servicelovens § 123, stk. 4, og § 42, stk. 5, i bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.
- indberetninger om optagelse i særlige botilbud uden samtykke samt om magtanvendelse udøvet over for voksne i forbindelse med foranstaltninger efter servicelovens §§ 125-128, jf. servicelovens § 136, stk. 1, og § 9, stk. 1, i bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter serviceloven.
- indberetninger om indgreb efter servicelovens § 137 g-137 j over for personer med nedsat psykisk funktionsevne, som er anbragt i en boform efter servicelovens § 108 eller på et anbringelsessted efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, jf. servicelovens 137 m, stk. 3.

Socialtilsynet vurderer om de modtagne indberetninger giver grundlag for tilsynsmæssige overvejelser. F.eks. om der er grundlag for ekstra fokus på et tilbud på grund af for mange magtanvendelser og indgreb, der kan være anledning til dialog med tilbuddet om deres pædagogiske praksis.

Foreløbig vejledning om socialtilsyn pkt. 236: Registrering og indberetning ved ikke tilladt magtanvendelse i forhold til anbragte børn og unge:

Socialtilsynet har særlige opgaver i forhold til indberetninger om overtrædelse af magtanvendelsesreglerne på børneområdet. Socialtilsynet modtager indberetningerne fra anbringelsesstedet, og hvis der er begrundet mistanke om en strafbar handling, der er undergivet offentlig påtale, skal socialtilsynet kontakte politiet med henblik på anmeldelse af handlingen. Dette fremgår udtrykkeligt af § 44, stk. 4, i bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.

Foreløbig vejledning om socialtilsyn pkt. 237: Opgaver vedr. sikrede døgninstitutioner, delvist lukkede døgninstitutioner og delvist lukkede afdelinger:

Socialtilsynet har derudover en række særlige opgaver i forhold til sikrede døgninstitutioner, delvist lukkede døgninstitutioner samt delvist lukkede afdelinger på døgninstitutioner. Disse opgaver fremgår af § 5 og § 19, stk. 2 og 3, i bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.

Børn og unge

Grundlaget for reglerne om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet er beskrevet i servicelovens §§ 123, 123a, 123b og 123c samt i magtanvendelsesbekendtgørelsen.

Udgangspunktet for indsatsen efter serviceloven er, at indsatsen skal ske med respekt for barnets eller den unges integritet og selvbestemmelse. I erkendelse af, at der kan være situationer, hvor det er nødvendigt at gribe ind i barnets eller den unges integritet, er der i serviceloven fastsat regler om, i hvilke situationer og hvordan sådanne tvangsmæssige foranstaltninger er tilladt.

Reglerne i magtanvendelsesbekendtgørelsen beskriver således, i hvilke situationer, der undtagelsesvist må anvendes magt, og skal beskytte børn og unge på døgninstitutioner og opholdssteder mod overgreb og magtudøvelse ved at indeholde en afgrænsning heraf. Herudover beskriver reglerne, hvilke former for magt, der ikke er tilladt, såsom legemlig afstraffelse, fiksering eller ydmygende, hånende eller anden nedværdigende behandling.

Enhver form for magtanvendelse skal registreres og indberettes af opholdsstedet eller døgninstitutionen til barnets / den unges opholdskommune samt til det socialtilsyn, der fører tilsyn med stedet. Det gælder både, når der anvendes tilladt magt og ikke-tilladt magt

Formålet med indberetning af magtanvendelse er bl.a., at tilsynsmyndigheden får et overblik over antallet af magtanvendelser på de enkelte anbringelsessteder og i forbindelse hermed overvejer, om der er behov for at følge op på brugen af magtanvendelse på de enkelte anbringelsessteder.

Voksne

Grundlaget for reglerne om magtanvendelse over for voksne, er beskrevet i servicelovens §§ 125–129.

Grundlaget for servicelovens bestemmelser om magtanvendelse og andre indgreb i den personlige selvbestemmelsesret er respekten for individets integritet uanset den enkeltes psykiske funktionsevne. Både holdningsmæssigt og retligt er udgangspunktet derfor princippet om den personlige friheds ukrænkelighed.

Reglerne i magtanvendelsesbekendtgørelsen beskriver, i hvilke situationer, der undtagelsesvist må anvendes magt, og skal beskytte voksne i botilbud mod overgreb og magtudøvelse ved at indeholde en afgrænsning heraf. Herudover beskriver reglerne, hvilke former for magt, der ikke er tilladt, såsom legemlig afstraffelse, fiksering eller ydmygende, hånende eller anden nedværdigende behandling.

Formålet med indberetning af magtanvendelse er bl.a., at tilsynsmyndigheden får et overblik over antallet af magtanvendelser på de enkelte anbringelsessteder og i forbindelse hermed overvejer, om der er behov for at følge op på brugen af magtanvendelse på de enkelte anbringelsessteder.

Punkter vedrørende magtanvendelser der beskrives i årsrapport for 2014 er:

- Tilbuddenes kendskab til magtanvendelsesreglerne
- Tilbuddenes håndtering af magtanvendelse i praksis
- Belyse magtanvendelser som metode på børne- og ungeområdet
- Cases
- Hvilke konsekvenser mener tilsynet det har for tilbuddenes kvalitet om de kender magtanvendelsesreglerne og hvordan de håndterer disse i praksis

Kendskab

Det er Socialtilsyn Midts opfattelse, at tilbuddene generelt har kendskab til magtanvendelsesreglerne. Det er dog også Tilsynets opfattelse, at tilbuddene har udfordringer med, hvornår betingelserne for indgreb er opfyldt, særligt vedrørende fastholdelse/når en beboer føres jf. bekendtgørelsens § 2.

Endvidere er det Socialtilsyn Midts opfattelse, at mange tilbud ikke har været opmærksomme på, at de skulle indsende indberetninger til Tilsynet. Dette er erfaret ved tilsynsbesøg, hvorefter Socialtilsyn Midt sendte en skrivelse ud til samtlige tilbud for at gøre dem opmærksomme på indberetningspligten. Efterfølgende har Tilsynet modtaget indberetninger fra tilbud, hvorfra der ikke tidligere er set indberetninger.

I kvalitetsmodellen måles der kvantitativt på tilbuddenes viden om og brug af magtanvendelse over for de anbragte borgere. Indikator 6.a har fokus på *"Tilbuddets pædagogiske indsats sikrer, at magtanvendelse så vidt muligt undgås"* og indikator 6.b har fokus på *"Tilbuddet dokumenterer og følger op på eventuelle magtanvendelser med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen"*

Nedenstående kvantitative opgørelse af scorerne på de to indikatorer er baseret på 171 tilsyn

- indikatoren 6.a – 90 % lever op til at have en pædagogisk indsats der sikrer, at magtanvendelse så vidt muligt undgås.⁵
- Indikator 6.b – 79 % lever op til at kunne dokumentere og følge op på eventuelle magtanvendelser med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen.⁶

På børne- og ungeområdet er det primært indgreb med hjemmel i bekendtgørelsens § 2, der anvendes som metode. Indgrebet består i, at personalet fastholder eller fører barnet/den unge til et andet rum. Størstedelen af indberetninger omhandler dog fastholdelse.

Det er ikke Socialtilsyn Midts opfattelse, at tilbuddene på børne- og ungeområdet har et dårligt kendskab til reglerne generelt. Omvendt er det Socialtilsyn Midts vurdering, at tilbuddene på børne- og ungeområdet har manglende kendskab til, hvornår betingelserne er opfyldt.

Dette vedrører især formuleringerne i magtanvendelsesbekendtgørelsens § 2:

"barnet eller den unge udviser en sådan adfærd, at fortsat ophold i fællesskabet er uforsvarligt" og "barnet eller den unge derved forhindres i at skade sig selv eller andre".

Håndtering af magtanvendelser i praksis

Tilsynet modtager adskillige indberetninger, hvor der foretages indgreb, som **alene** er begrundet i en formodning. Dette er beskrevet i de to cases:

Case 1:

En magtanvendelse i form af fastholdelse kan for eksempel ske som følge af verbale trusler eller ud fra fornuftsmæssige betragtninger som:

⁵ Tilbuddene bliver scoret fra 1-5 på indikatorniveau:

Scoren 1-2: Er i lav eller meget lav grad opfyldt. Scoren 3: Middelgrad opfyldt. Scoren 4-5: I høj eller meget høj grad opfyldt. På indikator 6.a er de 90% baseret på tilbud, der har fået scoren 3,4 eller 5.

⁶ På indikator 6.b er de 79% baseret på tilbud, der har fået scoren 3,4 eller 5.

”vi kan jo ikke lade x gå rundt om natten” eller ”x ville gå fra skolen”. Borgeren er, på tidspunktet for indgrebet, ikke er til fare og skal således ikke ”forhindres i at skade sig selv eller andre”.

Case 2:

En ung borger med normalt funktionsniveau og påklædning tilpasset årstiden ønsker at forlade tilbuddet om aftenen. Personalet forhindrer dette ved at stille sig i døren eller fastholde den unge, da de ikke mener, at borgeren bør færdes ude i byen alene om aftenen. Betingelserne i bekendtgørelsens § 2 er, på tidspunktet for indgrebet, ikke opfyldt, da der ikke er en reel og begrundet risiko for, at borgeren vil foretage handlinger, hvorved denne kan komme til at skade sig selv eller andre.

Tilsynet modtager endvidere adskillige indberetninger, der indeholder situationer vedrørende husregler, og disse situationer har været forbundet med anvendelse af magt. Indberetningerne omkring husregler omhandler oftest pc/IPad tid, at borgere hører høj musik eller banker på vægge, at borgere ikke vil gå i seng, at borgere ikke vil overholde regler omkring rygning eller ikke har lyst til at stå op og gå i skole. Der er ikke hjemmel til at håndhæve husregler med magt. Tilsynet påser altid den pædagogiske tilgang, der har været i forbindelse med hændelsen.

Konsekvenser

Det er af væsentlig betydning for borgernes retssikkerhed, at lovgivningen overholdes – herunder er det afgørende, at personalet har kendskab til reglerne om magtanvendelse. Har personalet ikke kendskab til reglerne og er vidende om, hvornår betingelserne for en magtanvendelse er tilladt, da forringes borgernes retssikkerhed betydeligt. Er borgerens retssikkerhed ikke varetaget tilstrækkeligt, kan dette påvirke kvaliteten i tilbuddet.

Opsummering

Socialtilsyn Midt erfarer, at tilbuddene både på børne- og ungeområdet og voksenområdet generelt har et tilfredsstillende kendskab til magtanvendelsesreglerne.

Udfordringerne samlet set for tilbuddene er, hvornår betingelserne for et indgreb er opfyldt. Det ses for ofte, at der foretages indgreb, som alene er begrundet i en formodning om, at noget vil ske.

Borgernes retssikkerhed er betinget af, at lovgivningen på magtanvendelsesområdet overholdes, hvorfor det er afgørende at tilbuddenes medarbejdere har kendskab til reglerne på området.

Socialtilsyn Midt gennemgår alle indsendte magtanvendelser med henblik på at varetage borgerens retssikkerhed, og er i dialog med de tilbud, der har behov for vejledning på området.

3.1. D Den faglige kvalitet

3. Særlige forhold på plejefamilieområdet

Tilsynet har observeret forskellige problematikker på plejefamilieområdet. Problematikkerne belyses ud fra regionale synspunkter, da ikke alle problematikker forekommer i samtlige socialtilsyn.

Punkter vedrørende år et observationer på plejefamilieområdet der beskrives i årsrapport 2014 er:

- Grundkursus
- Stor forskel i hyppigheden og udførelsen af tilsyn med plejefamilier
- Fysiske rammer

Grundkurser

Med indførelsen af lov om socialtilsyn fik socialtilsynene til opgave, at tilbyde plejefamilier et kursus i at være plejefamilie. I den forbindelse, blev socialtilsynene opmærksomme på, at der er plejefamilier der aldrig har været på det lovpligtige grundkursus.

Retsgrundlag

Lov om socialtilsyn § 5, stk. 7:

Socialtilsynet skal i forbindelse med godkendelsen af plejefamilier og kommunale plejefamilier, tilbyde plejefamilien et kursus i at være plejefamilie.

Foreløbig vejledning om socialtilsyn pkt. 101 første afsnit:

Socialtilsynet skal i forbindelse med godkendelse af plejefamilier, tilbyde plejefamilien et kursus i at være plejefamilie. Kurset skal give den fornødne information og viden om at være plejefamilie og samtidig mindske risikoen for, at plejeforholdet bryder sammen. Kurserne skal derfor både give kommende plejeforældre viden om, hvilken opgave de går ind til og redskaber til at løse opgaven.

Foreløbig vejledning om socialtilsyn pkt. 102:

Grundkurset skal være gennemført, inden familien modtager børn eller unge i pleje, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Hvis en plejefamilie modtager et barn eller en ung, inden kurset er gennemført, skal kurset gennemføres hurtigst muligt herefter.

Grundkurser

Socialtilsyn Midt udbyder, i samarbejde med VIA University College, grundkurser for generelt godkendte plejefamilier i henholdsvis Aarhus og Holstebro, og efter behov i Faaborg.

Tilmelding til grundkurset foregår ved henvendelse til Socialtilsyn Midt. Alle ny-ansøgere bliver gjort opmærksomme på, at de skal indsende ansøgningsskemaer til Socialtilsyn Midt, når de henvender sig.

I 2014 gennemførte 335 personer det obligatoriske grundkursus for generelt godkendte plejefamilier:

- 158 ægtepar
- 19 enkeltpersoner

Der blev i alt afholdt 14 kurser. Et enkelt kursus blev afholdt i Faaborg, da Socialtilsyn Midt fører tilsyn med plejefamilier i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Ny-ansøgere udgjorde i det samlede antal deltagere:

- 131 ægtepar og 13 enkeltpersoner
- 95 ægtepar og 5 enkeltpersoner indsendte efterfølgende ansøgningsskema til Socialtilsyn Midt, og blev registreret i tilsyn.dk
- 36 ægtepar og 8 enkeltpersoner gennemførte kurset, men har efterfølgende ikke indsendt ansøgningsskemaer til Socialtilsyn Midt

Generelt godkendte plejefamilier udgjorde i det samlede antal deltagere:

- 24 ægtepar og 4 enkeltpersoner, som ved overdragelsen til Socialtilsyn Midt ikke havde det obligatoriske grundkursus, men havde plejebørn

Deltagere som har gennemført kurset, og som er registreret i tilsyn.dk:

- 3 ægtepar og 2 enkeltpersoner. Disse personer er registreret som generelt godkendte plejefamilier, men pga. fejl i registreringen fremgår det ikke, om de er nye plejefamilier eller om det er allerede godkendte plejefamilier, der manglede grundkurset.

Socialtilsyn Midt har i 2014 gjort en stor indsats for at få alle overdragede plejefamilier (godkendt efter 1. januar 2006) uden grundkursusbevis på kursus; men desværre var det ikke alle "gamle plejefamilier", der nåede at komme på kursus i 2014. De plejefamilier, som ikke nåede at komme på kursus, tager kurset i 2015 i forbindelse med deres regodkendelse.

Gennem hele 2014 har der været en stor efterspørgsel på grundkurserne i Aarhus og Holstebro, som bl.a. resulterede i, at der blev afholdt et ekstra kursus i slutningen af året. Tendensen er fortsat ind 2015, hvor Socialtilsyn Midt dagligt kontaktes af mange potentielle ny-ansøgere, der ønsker at komme på kursus. Socialtilsyn Midt justerer løbende det antal kurser, der afholdes for at imødekomme efterspørgslen.

Opsummering

I 2014 har der været stor efterspørgsel på grundkurser for plejefamilier. I alt har 335 personer været på grundkursus, og det var nødvendigt at oprette et ekstra kursus for at imødekomme efterspørgslen. Tendensen er fortsat ind i 2015, og for at imødekomme dette, justerer Socialtilsyn Midt løbende på antallet af kurser.

Grundkurset er obligatorisk for familier, der ønsker at blive godkendt som generel plejefamilie. Størstedelen af kursisterne i 2014 har været ny-ansøgere, men der har også været en del kursister, som har fungeret som plejefamilier i flere år uden at have det obligatoriske grundkursus. Socialtilsyn Midt har kendskab til en mindre gruppe "gamle plejefamilier", der ikke nåede at deltage i grundkursus i 2014. De kommer på kursus i forbindelse med deres re-godkendelse i 2015.

Stor forskel i hyppigheden og udførelsen af tilsyn med plejefamilier

Med indførelse af lov om socialtilsyn fik socialtilsynene til opgave, at føre tilsyn med plejefamilier. I den forbindelse, blev socialtilsynene opmærksomme på, at der var stor forskel i hyppigheden og udførelsen af tilsyn med plejefamilier.

Retsgrundlag

Lov om socialtilsyn § 4 stk. 1, nr. 1:

Socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med plejefamilier og kommunale plejefamilier.

Lov om Socialtilsyn § 7, stk. 3:

Socialtilsynet skal som led i det løbende driftsorienterede tilsyn besøge alle omfattede tilbud, jf. lovens § 4, mindst en gang om året. Socialtilsynet skal foretage en konkret vurdering af behovet for antal tilsynsbesøg i hvert enkelt tilbud.

Foreløbig vejledning om socialtilsyn pkt. 209:

Der skal aflægges mindst ét årligt tilsynsbesøg i alle tilbud, jf. lovens § 7, stk. 3. Krav om det årlige tilsynsbesøg gælder fra tilbuddet godkendes.

Hyppigheden og udførelsen af tilsyn med plejefamilier

Socialtilsyn Midt har, på baggrund af de overdragede sager på plejefamilieområdet, erfaret, at der har været stor forskel i hyppigheden og i udførelsen af tilsyn med plejefamilier inden overgangen til socialtilsynet.

Generelt har de enkelte kommuner varetaget tilsynsopgaven tilfredsstillende, og i majoriteten af de overdragede sager var der opdykningsrapporter, godkendelser, kontrakter og tilsynsrapporter på plejefamilierne. Af historikken på disse sager fremgår det også, at plejefamilierne fik årligt tilsyn, og at sagerne løbende blev opdateret.

I gennemgangen af det overdragede sagsmateriale, er der også blevet fundet eksempler på ikke fyldestgørende sagsbehandling i form af manglende sagsakter og mangelfulde tilsynsrapporter og ikke opdaterede sager. I nogle tilfælde var der slet ikke overdraget sager på de plejefamilier, der overgik til Socialtilsyn Midt.

På de plejefamilier, hvor der manglede sager, har det efterfølgende været vanskeligt at få rekvireret sagerne, hvilket har haft indflydelse på socialtilsynets sagsbehandlingstid.

På baggrund af de udførte tilsyn i 2014 erfarer Socialtilsyn Midt, at flere plejefamilier havde været uden kontakt til deres kommune i flere år, og derfor heller ikke havde fået de lovpligtige tilsyn. Disse familier havde plejebørn boende, men havde ikke haft tilsynsbesøg, opfølgingsmøder og supervision i de seneste år. Besøget fra Socialtilsyn Midt var for disse familier det første besøg vedrørende tilsyn med deres plejeopgave. Flere af disse plejefamilier, der ikke har haft tilsyn, har berettet, at de selv har forsøgt at få kommunen ud, men at der ikke er sket noget i deres sag i flere år.

Opsummering

Generelt har der været et godt tilsyn med plejefamilieopgaven før 1. januar 2014. På baggrund af de udførte tilsyn i 2014, er Socialtilsyn Midt dog blevet bekendt med plejefamilier, der ikke har modtaget tilsyn og/eller været i kontakt med deres kommuner i flere år. Endvidere er der også blevet fundet eksempler på ikke fyldestgørende sagsbehandling i form af manglende sagsakter og mangelfulde tilsynsrapporter og ikke opdaterede sager.

Socialtilsyn Midt har, i 2014, haft fokus på dette for at sikre, at der blev bragt orden i sagsbehandlingen hos alle de overdragede plejefamilier.

Fysiske rammer

Med indførelse af lov om socialtilsyn fik socialtilsynene til opgave, at føre tilsyn med plejefamilier. Socialtilsynene blev opmærksomme på, at der er plejefamilier der har borgere boende under uegnede og uhensigtsmæssige forhold.

Kriterium 10 under tema 7 Fysiske rammer i kvalitetsmodellen, omhandler de fysiske rammer: *"De fysiske rammer understøtter barnets udvikling og trivsel."*

Som en indikator for om kriteriet er opfyldt, opstilles indikator 10.a: *"Barnet trives i de fysiske rammer."* og indikator 10.b: *"De fysiske rammer i plejefamiliens hjem og i omgivelserne tilgodeser barnets behov og giver barnet vedvarende udfoldelsesmuligheder."*

Retsgrundlag

Foreløbig vejledning om socialtilsyn pkt. 121

Temaet fysiske rammer udgør en central del af et tilbud, både som ramme om borgernes liv og som ramme om den indsats, der finder sted. Tilbuddets omgivelser, udformning, indretning, faciliteter og stand skal være egnede og hensigtsmæssige i forhold til tilbuddets målsætning, borgernes behov og rettigheder f.eks. at sikre borgerne udfoldelsesmuligheder, og mulighed for at opretholde sociale netværk samt at sikre borgernes ret til privatliv.

Fysiske rammer

Socialtilsyn Midt vurderer, at de fysiske rammer hos plejefamilierne generelt er gode og lever op til de lovmæssige krav for godkendelse som plejefamilie.

Gennemgående gør plejefamilierne sig stor umage for at inkludere og give deres plejebørn samme rammer som de biologiske børn i familien. De fysiske rammer giver derfor sjældent anledning til bekymring.

I nogle tilfælde gøres der en ekstra indsats fra plejefamiliernes side i form af at inddrage de fysiske rammer til helt særlige formål. Eksempelvis at etablere en mindre lejlighed, som anvendes til samvær/besøg. Et andet eksempel er en plejefamilie, der har etableret en træningslejlighed til deres unge plejebørn, som de unge flytter over i, inden de skal flytte i egen lejlighed.

I de tilfælde, hvor de fysiske rammer ikke har levet op til de lovmæssige krav, er der set eksempler på, at plejefamilier har ladet plejebørn bo i kælderværelser, der ikke er godkendt til beboelse. Oftest ved plejefamilierne ikke, at dette er ulovligt. Socialtilsynet har derfor oplevet både overraskede og meget ærgerlige plejefamilier, når de bliver gjort bekendt med problematikken.

Der er også set eksempler på indretninger af boligen, hvor der ikke er blevet taget højde for børns sikkerhed, eksempelvis trapper uden afskærmning. Dette er dog forhold, som ikke kræver den store indsats at udbedre.

Opsummering

De fysiske rammer hos plejefamilierne vurderer Socialtilsyn Midt som tilfredsstillende, og i overensstemmelse med de lovmæssige krav på området. Det er blevet fundet ganske få tilfælde f.eks. kælderværelser, der ikke er godkendt til beboelse, hvilket ikke har givet anledning til bekymring.

Det er Socialtilsyn Midts vurdering, at plejefamilierne gør et stort stykke arbejde for at tilbyde deres plejebørn gode fysiske rammer.

3.2 Organisatorisk kvalitet

1. Juridisk grundlag

Med indførelsen af lov om socialtilsyn overtog socialtilsynene tilsynsopgaven. I den forbindelse er socialtilsynene blevet opmærksomme på, at der ofte har været tale om fejlbehæftede juridiske grundlag og konstruktioner. I nogle tilfælde har der enten ikke været et juridisk korrekt grundlag for tilbuddet eller også har dette været behæftet med mangler. Derudover er der i betydeligt omfang fundet juridiske konstruktioner, der ikke er i overensstemmelse med gældende lovgivning på området, som f.eks. botilbud i boliger etableret og drevet efter almenboligloven

Punkter vedrørende det juridiske grundlag der beskrives i årsrapport 2014 er:

- Tilbuddene har enten ikke en formel godkendelse eller denne er fejlbehæftet.
- Konstruktioner i tilbuddene der ikke er i overensstemmelse med gældende lovgivning på området
- Hvilke konsekvenser mener tilsynet det har for tilbuddenes kvalitet når det juridiske grundlag er fejlbehæftet og/eller ikke i overensstemmelse med gældende lovgivning?

Majoriteten af de tilbud som Socialtilsyn Midt fører tilsyn med, har godkendelser, som er i overensstemmelse med de faktiske forhold på tilbuddene.

Der er dog flere eksempler på tilbud med forkert/ikke-lovmedholdeligt grundlag, samt tilbud, der indskriver borgere, som ligger uden for tilbuddets godkendelse.

Konstruktioner, der ikke er i overensstemmelse med gældende lovgivning på området

Socialtilsyn Midt har fundet eksempler på tilbud med forkert/ikke-lovmedholdeligt grundlag. Det er oftest tilbud, der er godkendt som § 108, men leverer § 85 støtte i borgernes egne, lejede boliger, jf. almenboligloven eller lejeloven.

Tilbudsportalen skal afspejle præcis det, som tilbuddet er godkendt til. Hvis tilbuddet er godkendt til § 108, skal de faktiske forhold også afspejle dette.

I et par tilfælde har Socialtilsyn Midt erfaret, at tilbud har tilbudt lejebolig til borgeren med levering af § 85 støtte efter aftale med kommunen, men uden at borgerne har en gyldig lejekontrakt. Tilbuddet har alene udarbejdet en kortfattet lejeaftale, hvoraf fremgår, at når borgeren ikke længere tilhører målgruppen, så skal borgeren fraflytte. Lejeaftalen er ikke i overensstemmelse med lejeloven/almenboliglovens regler om bl.a. uopsigelighed og er derfor ugyldig. Det er et problem for borgernes retssikkerhed, når grundlæggende lovgivning ikke overholdes. Samtidig kan det også blive et stort problem for tilbuddene, hvis borgeren forbeholder sig sine rettigheder og vælger at blive boende i tilbuddet. Borgeren kan så sige "vokse ud af" tilbuddets målgruppe funktionsmæssigt og dermed optage en plads, som en anden borger inden for målgruppen kunne bruge. Desuden kan borgerens funktionsniveau uden for målgruppen betyde, at de øvrige beboeres ydelser påvirkes negativt.

Nedenstående case er et eksempel på, at det kan være vanskeligt at identificere, hvad et tilbuds lovgivningsmæssige grundlag består af.

Case

Tilbuddet er blevet overdraget fra Socialtilsyn Nord til Socialtilsyn Midt.

Socialtilsyn Nord blev bekendt med tilbuddet gennem en orientering fra beliggenhedskommunen, som har oplyst, at tilbuddet har unge indskrevet på § 66 pladser.

På tilbuddets hjemmeside beskrives tilbuddets 3 afdelinger således:

Afdeling A er et længerevarende bostøtte-tilbud i henhold til § 85 i lov om social service. Der er personale tilknyttet i dagtimerne fra kl. 7 til 21.

Afdeling B og Afdeling C er midlertidige botilbud til unge. Udover morgenvækning er der tilknyttet personale fra kl. 13 – 21. Der er mulighed for at tilkalde hjælp hele døgnet. Botræning ydes i henhold til § 85 i lov om social service.

Socialtilsyn Midt har været i kontakt med tilbuddets leder, som oplyser, at de tidligere har haft unge indskrevet på § 66 i lov om social service, da de unge er indskrevet inden det fyldte 18. år. Da tilbuddet ikke "ønsker" tilsyn fra Socialtilsyn Midt, vil de fremover holde sig fra at indskrive unge under 18 år.

Beliggenhedskommunen har i 2013 udarbejdet en tilsynsrapport, hvor det fremgår, at tilbuddet er godkendt efter § 107 i lov om social service. Det er ikke er i overensstemmelse med oplysningerne på tilbuddets hjemmeside. Da Socialtilsyn Midt spørger, om tilbuddet er et § 107 tilbud, oplyser lederen, at de unge over 18 år har en lejekontakt efter lejeloven. Tilbuddet ejer bygningerne. I lejekontrakten er det indskrevet, at de unge skal flytte, når de ikke længere er tilknyttet tilbuddet, og at de unge modtager støtte efter § 85.

De unge flytter oftest på tilbuddets opfordring.

Lederen oplyser, at man på tilbudsportalen kun har indskrevet ydelser efter §§ 103 og 104 i lov om social service.

Socialtilsyn Midt erfarer, at borgere – såvel børn, unge og voksne – kan være indskrevet på en aflastningsinstitution, som ikke er omfattet af socialtilsynets kompetence, fordi aflastningsopholdet er visiteret efter § 84 i lov om social service (afløsning/aflastning af pårørende). Socialtilsyn Midt konstaterer, at borgeren typisk har samme behov som borgere indskrevet efter §§ 66 eller 107 i lov om social service. Ankestyrelsen har i et svar via Ankestyrelsens Hotline udtalt, at aflastningstilbud kan drives alene efter § 84, og dermed undgå at skulle godkendes efter §§ 66 og 107 af socialtilsynene. Ankestyrelsens udmelding indebærer, at børn, unge og voksne indskrives i aflastningstilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet. Socialtilsyn Midt gør opmærksom på, at disse tilbud typisk har samme døgnrammer som §§ 66 og 107 tilbud og dermed et behov for at være underlagt de samme krav til godkendelse og tilsyn.

Socialtilsyn Midt erfarer, at tilbuddene har indskrevne borgere, som falder uden for tilbuddenes godkendte målgrupper. Særligt de offentlige tilbud ses at have borgere indskrevet i børnetilbud, selv om borgerne er blevet 18 år. Tilbuddene har i nogle tilfælde søgt om dispensation til, at hele afdelinger kunne godkendes midlertidigt til § 107. I disse tilfælde er der alene givet individuelle og konkrete dispensationer til borgere og Socialtilsyn Midt har bedt om helt særlige begrundelser for dispensation, typisk et hensyn til borgeren og dennes behov for at forblive indskrevet i netop dette tilbud ud over det fyldte 18. år.

Der er dog fortrinsvist givet afslag, idet kommunerne har mulighed for at forudse, at borgeren ikke kan blive i børnetilbud efter det fyldte 18 år, med mindre der kan bevilges efterværn.

Konsekvenser

Konsekvensen har desværre været, at det går ud over kvaliteten for borgerne, når kommunerne i al hast finder et voksentilbud til borgerne. Socialtilsyn Midt giver dog en rimelig frist til kommunens sagsbehandling i denne type sager.

Socialtilsyn Midt erfarer generelt, at tilbuddene indskriver borgere, som ligger uden for tilbuddets godkendelse. Tilbuddet søger i nogle tilfælde efterfølgende om dispensation med henblik på lovliggørelse. I nogle tilfælde sker dette dog først, når Tilsynet tilfældigt er blevet bekendt med indskrivningen under et tilsynsbesøg. Det er et problem for kvaliteten i tilbuddet, når tilbuddet indskriver borgere, som falder uden for godkendelsen. Det udgør såvel et kvalitetsmæssigt problem over for den pågældende borger, samt for tilbuddets øvrige borgere.

Socialtilsyn Midt har også enkelte eksempler på, at kommunerne anbringer børn i plejefamilier, selv om der er givet afslag på dispensation til udvidelse af målgruppe (funktion, alder eller antal) fra Socialtilsyn Midt. Det er naturligvis et problem, når kommunerne ikke overholder de afgørelser, som tilsynet træffer, idet det udgør en alvorlig problemstilling for de børn, der anbringes, når plejefamilien må antages ikke at kunne levere den fornødne kvalitet.

Opsummering

Størstedelen af de tilbud, som Socialtilsyn Midt fører tilsyn med, har godkendelser, der er i overensstemmelse med de faktiske forhold på tilbuddene.

Der er udfordringer på tilbudsområdet i form af fejlbehæftede godkendelser og konstruktioner, som ikke er i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

Det ses i særdeleshed hos tilbud, der er godkendt med en specifik paragraf på tilbudsportalen, men som ikke efterlever dette i praksis. F.eks. et tilbud der er godkendt til § 108, men leverer § 85 i borgenes egne, lejede boliger, jf. almenboligloven eller lejeloven.

Endvidere erfarer Socialtilsyn Midt, at nogle tilbud indskriver borgere, der ligger uden for tilbuddets godkendelser.

Socialtilsyn Midt har fokus på disse udfordringer, da de udgør et kvalitetsmæssigt problem for tilbuddenes indskrevne borgere. Socialtilsyn Midt kører en tæt dialog med de tilbud, som ikke efterlever indholdet i deres godkendelser.

3.3 Fokuspunkter

Retsregler

I henhold til bekendtgørelse om socialtilsyn § 11, stk. 4, kan årsrapporten herudover indeholde socialtilsynets overvejelser om udvalgte fokuspunkter.

De 5 tilsynschefer i Danmark har for 2014 valgt, at der ikke er fokuspunkter. Der vil i forbindelse med årsrapporten for 2015 blive taget stilling til, hvilke fokuspunkter der ønskes belyst.

4. Socialtilsyn Midt økonomi

4.1 Budget og regnskab 2014

Socialtilsynet skal i hver årsrapport give en kort beskrivelse af budget og regnskab for det forgangne år.

I nedenstående tabel fremgår budget og regnskab 2014 for Socialtilsyn Midt.

Tabel 4.1.1: Regnskab 2014 og budget 2015, 1.000 kr., løbende priser

	Budget 2014	Regnskab 2014	Forskel
Socialtilsyn Midts direkte udgifter (løn mv.)	45.942	38.351	-7.591
Indirekte udgifter (overhead, afdrag på initialomkostninger mv.)	5.709	4.174	-1.535
Udgifter i alt	51.652	42.525	-9.127
Indtægter fra objektiv finansiering	-27.214	-27.214	0
Indtægter fra tilsynstakster	-24.438	-19.986	4.452
Indtægter i alt	-51.652	-47.200	4.452
Netto	0	-4.675	-4.675

Socialtilsyn Midt har haft et mindreforbrug på direkte driftsudgifter på 7,6 mio. kr. Mindreforbruget skyldes primært følgende forhold:

- Socialtilsyn Midt har modtaget ferierefusion for virksomhedsoverdragede medarbejdere fra overdragende kommuner. Socialtilsyn Midt havde ikke budgetlagt med dette forhold.
- Kørselsudgifterne har været lavere end forventet. Det skyldes bl.a., at organiseringen hos Socialtilsyn Midt tilskynder til at minimere kørsel blandt medarbejderne.
- Lønniveauet hos de medarbejdere som er nyansat i Socialtilsyn Midt i 2014 har været lavere end forventet. Det skyldes, at budgettet blev lagt på baggrund af DUT-aftalens forudsætninger om lønudgifter, som var højere end det faktiske niveau.

Socialtilsyn Midt har haft et mindreforbrug på indtægter fra tilsynstakster på 4,5 mio. kr. Mindreforbruget skyldes primært, at antallet af tilbud faldt fra 562 (budgetlagt) til 407 (faktisk).

Tabel 4.1.2 nedenfor viser antallet af døgntilbud og plejefamilier mv. omfattet af tilsyn fra Socialtilsyn Midt – dels hvor mange, der var forudsat i budgettet for 2014, og hvor mange der faktisk var.

Tabel 4.1.2: Antal af tilbud omfattet af tilsyn af Socialtilsyn Midt

	Forudsat i budget 2014	Faktisk antal i 2014
Plejek familier	2.027	1.648
Tilbud på børneområdet (døgntilbud mv.)	167	136
Tilbud på voksenområdet (døgntilbud mv.)	395	271
I alt	2.589	2.055

Note: Antallet af faktiske tilbud er eksklusiv tilbud / plejek familier, der blev ny-godkendt i 2014.

Tabel 4.1.2 viser, at der i 2014 var færre tilbud end forudsat og understøtter, hvorfor både udgifter og indtægter blev mindre i 2014 end forudsat i budgettet.

Det skal dog bemærkes, at samtidig med at der i 2014 viste sig at være færre tilbud end forudsat, var der samtidig flere tilbud med underafdelinger, hvoraf nogle er blevet opkrævet en tillægstakst. "Faldet" i antal af tilbud skal derfor ikke nødvendigvis modsvares af et tilsvarende fald i udgifter og indtægter i det enkelte socialtilsyn.

Tabel 4.1.3 nedenfor viser budget 2015 for Socialtilsyn Midt. Budgettet er udarbejdet ud fra en forudsætning om 1.982 plejek familier, 146 tilbud på børneområdet og 208 tilbud på voksenområdet.

Tabel 4.1.3: Budget 2015 for Socialtilsyn Midt, 1.000 kr., 2015-priser

	Budget 2015
Socialtilsyn Midts direkte udgifter (løn mv.)	44.441
Indirekte udgifter (overhead, afdrag på initialomkostninger mv.)	2.400
Udgifter i alt	46.841
Indtægter fra objektiv finansiering	-25.846
Indtægter fra tilsynstakster	-20.995
Indtægter i alt	-46.841
Netto	0

Budget 2015 danner grundlag for tilsynstaksterne i 2015, jf. næste afsnit.

4.2 Tilsynstakster og objektive finansieringsandele

Tabel 4.2.1: Udvikling af grundtaksterne (dvs. uden reguleringerne)

Takstkategori	2014	2015
Tilsyn		
0 – 7	31.886	33.613
8 – 24	38.263	40.336
25 – 49	63.771	67.227
>50	95.657	100.840
Nygodkendelser		
0 – 7	18.692	16.209
8 – 24	22.430	19.451
25 – 49	37.384	32.418
>50	56.076	48.627
Væsentlig ændring af eksisterende godkendelse		
0 – 7	9.346	8.104
8 – 24	11.215	9.725
25 – 49	18.692	16.209
>50	28.038	24.313
Skærpet tilsyn		
0 – 7	7.971	8.403
8 – 24	9.566	10.084
25 – 49	15.943	16.807
>50	23.914	25.210

Med grundtakst (budgettakst) skal forstås den takst der beregnes for året *uden* reguleringer fra tidligere år.

5. Socialtilsyn Midt virke i året

5.1 Overdragelser af sagerne fra kommunerne

Som et led i tilsynsreformen har socialtilsynene d. 1. januar 2014 fået overdraget de sociale tilbud og plejefamilier fra de kommuner og regioner, som tidligere havde myndighedsansvaret herfor.

Overdragelsen mellem 2013 og 2014 havde karakter af en engangsoverdragelse, hvorfor nedenstående opgørelse ikke vil figurere i årsrapporter fra 2015 og frem.

Nedenfor gives en beskrivelse af selve sagsoverdragelsen, samt sagernes stand i forbindelse med overdragelsen.

Beskrivelse af selve sagsoverdragelsen.

- Fik socialtilsynet alle sager overdraget, og blev de overdraget til tiden, og i fuldstændig form.
- Blev status på sagerne ændret efter overdragelsen, var der sager, som ikke var færdigbehandlede ved overdragelsen.

Den 1. december 2013 var deadline for sagsoverdragelse til de 5 nye socialtilsyn.

I forbindelse med overdragelsen var der udarbejdet en vejledning til kommuner og regioner, som indeholdt information om, hvorledes sagerne skulle overdrages, kategoriseres og indsendes, for at sikre at alt materiale blev overdraget korrekt og til tiden.

Datakvaliteten i det overdragede til Socialtilsyn Midt har været meget svingende, og i flere tilfælde har det vist sig at være mangelfuldt.

I flere tilfælde fik Socialtilsyn Midt ikke overdraget det korrekte materiale. Ved gennemgang af materialet erfarede Socialtilsyn Midt, at der manglede sager fra flere kommuner. Sager, der løbende er blevet rykket for i 2014. Ligeledes har Socialtilsyn Midt heller ikke fået overdraget det forventede antal sager. Dvs. at der blev overdraget færre plejefamilier og tilbud end det antal, der var blevet meldt ind fra kommuner og regioner.

Endvidere var det meget forskelligt, hvordan de enkelte kommuner anvendte statusangivelserne: rød, gul og grøn, og der blev i det overdragne materiale fundet 19 tilbud og 26 plejefamilier, som ikke havde en statusangivelse. Som eksempel er statusangivelsen rød blevet brugt både ved tilbud og plejefamilier, hvor der ved overdragelsen var alvorlige problemer, men også til at gøre opmærksom på, at der f.eks. manglede sagsakter. Derfor har statusangivelsen ikke umiddelbart kunnet bruges i planlægning af opgaveporteføljen. Det skal understreges, at alle de skærpede tilsyn, der har været i 2014 har været på tilbud/plejefamilier, der ved overdragelsen havde statusangivelsen grøn.

Tallene i nedenstående tabel viser det antal sager Socialtilsyn Midt fik overdraget i december 2013, fordelt på statusangivelserne: rød, gul og grøn.

Tabel 5.1.1: Status på overdragne sager

Karakteren af de overdragne sager	Antal
Antal overdragne sager	2247
• Antal røde sager	43
• Antal gule sager	141
• Antal grønne sager	2018

Beskrivelse af udviklingen af socialtilsynets opgaveportefølje i løbet af 2014.

Den svingende kvalitet i det overdragne materiale besværliggjorde planlægningsprocessen af tilsynskonsulenternes opgaveportefølje 2014 - særligt i årets første måneder. Journaliseringen af det overdragne materiale var ligeledes kompliceret, da materialet ikke var fyldestgørende.

Langt fra alle sager var færdigbehandlede ved overdragelsen. Der er flere eksempler på, at ny-ansøgere på plejefamilieområdet ikke havde fået færdigbehandlet deres sager ved overgangen til Socialtilsyn Midt, trods det, at de havde indsendt deres ansøgninger i begyndelsen af 2013. Dermed lå der en lang række sager, der krævede hurtig behandling. Der blev også fundet eksempler på plejefamilier, som ikke havde modtaget tilsyn i en længere årrække, men dette fremgik ikke af statusangivelserne. Tilsvarende på tilbudsområdet har der været eksempler på sager, der ikke var færdigbehandlede ved overdragelsen.

Manglende dokumenter har betydet, at tilsynskonsulenterne ikke har haft det fornødne materiale til forberedelse af tilsynsbesøgene. Dette har ligeledes betydet, at det har været svært at danne sig et overblik over tidsforbruget på de enkelte tilsyn, og dermed hvor mange tilsyn den enkelte konsulent skulle varetage.

Enkelte kommuner overdrog sager i et andet fil-format end det aftalte. Dette har betydet, at Socialtilsyn Midt har været nødsaget til at betale for at få et større antal filer åbnet, så de kunne blive journaliseret i ESDH-systemet og anvendt i forberedelsesprocessen af tilsynene.

Staben i Socialtilsyn Midt har varetaget håndteringen af det overdragne materiale, og har i den forbindelse haft kontakten til kommunerne. I de to første kvartaler i 2014 fyldte denne opgave meget, da der skulle rekvireres store mængder materiale, som ikke var kommet med i overdragelsen. I enkelte kommuner har det været muligt at trække på nogle kontaktpersoner, hvilket lettede processen. I de fleste tilfælde har det dog været et større "detektivarbejde" at finde en medarbejder, der kunne hjælpe med at fremskaffe de efterspurgte dokumenter.

I et enkelt tilfælde var to tilsynskonsulenter ude i en kommune for selv at hente dokumenterne i papirform. De brugte en arbejdsdag på at fremsøge og printe dokumenterne, da den pågældende kommune ikke ønskede at bruge ressourcer på opgaven. En anden kommune udleverede en papkasse med sagsdokumenter, som Tilsynet efterfølgende skulle indscanne og journalisere.

I efteråret 2014 blev det overdragne materiale endnu en gang gennemgået, da Socialtilsyn Midt erfarede, at der fortsat manglede sager fra en del kommuner. Der blev sendt brev ud til de involverede kommuner med anmodning om at få overdraget de sidste sager og tjekke om de havde fået overdraget alle relevante tilbud og plejefamilier. Dette betød, at flere nye sager dukkede op plus at en del sager blev sendt tilbage til kommunerne, da de fejlagtigt var blevet overdraget.

Socialtilsyn Midt har også fået henvendelser fra tilbud og plejefamilier, som var blevet "glemt" i overdragelsen i 2013.

5.2 Antal af sager i Socialtilsyn Midt

Med udgangen af 2014 er socialtilsynets opgaveportefølje som følger:

Tabel 5.2.1: Antal tilbud fordelt på tilbudstype og størrelse

Tilbudstyper	I alt
Plejefamilier	1648
Sociale tilbud	407
Øvrige	
Koncerner	5
Antal tilbud under koncerne	24

I tabellen mangler et antal ny-godkendte plejefamilier, som ikke var med i daværende opgørelse.

Beskrivelse af udviklingen af socialtilsynets opgaveportefølje i 2014.

Socialtilsyn Midts opgaveportefølje har ændret sig gennem 2014.

Socialtilsyn Midt fik overdraget færre sager end forventet, da kommuner og region indsendte et mindre antal end tidligere varslet. Særligt tydeligt var det på plejefamilieområdet.

Endvidere ønskede en del plejefamilier at overgå til at være konkret godkendte plejefamilier i løbet af 2014, og det betød et fald i antal sager på plejefamilieområdet.

En anden tendens, som i høj grad har haft indvirkning på Socialtilsyn Midts opgaveportefølje, er såkaldte centerkonstruktioner, hvor flere tilbud oprettes som afdelinger under et overordnet tilbud/center/specialeområde. Organisatorisk var mange af disse konstruktioner en realitet allerede inden vedtagelsen af tilsynslovgivningen.

Tendensen har i 2014 medført færre tilbud i opgaveporteføljen, men til gengæld meget store tilbud med op til 28 afdelinger.

5.3 Årets godkendelser

Socialtilsynet skal behandle ansøgninger om godkendelse fra sociale tilbud og plejefamilier. Disse ansøgninger tilgår løbende og bliver ligeledes løbende sagsbehandlet på.

Sideordnet hermed vil der i 2014 og 2015 blive gennemført re-godkendelser, idet der her er tale om en overgangsperiode, hvor tilbud som er etableret inden 2014 skal re-godkendes i henhold til lov om socialtilsyn. Efter 2015 vil det ikke længere være muligt at blive re-godkendt og der vil kun figurere oplysninger om ny-godkendelse.

Det er tidspunktet for offentliggørelsen af godkendelsen som er afgørende for, hvilket år den aktuelle godkendelse registres under. Eksempel: Det sagsforberedende arbejde, herunder besøg på tilbuddet, er gennemført i 2014, men rapporten offentliggøres først på Tilbudsportalen efter d. 1. januar 2015. Denne godkendelse vil indgå i socialtilsynets årsrapport for 2015, men vil ikke figurere i årsrapporten for 2014.

Oversigt over gennemførte godkendelser i løbet af 2014 Herunder oplysning om antal ikke godkendte.

Tabel 5.3.1: Antal ny-godkendte tilbud fordelt på tilbudstype

Tilbudstyper	I alt
Plejefamilier	140*
Sociale tilbud	10

*Antallet 140 indbefatter ansøgere, hvis ansøgninger ikke var færdigbehandlede før 1. januar 2014 af tidligere tilsynsmyndighed.

Tabel 5.3.2: Antal re-godkendte tilbud fordelt på tilbudstype

Tilbudstyper	I alt
Plejefamilier	337
Sociale tilbud	93

Der er re-godkendt færre tilbud og plejefamilier end forventet i 2014 grundet opstart.

Ved ny-godkendelser af plejefamilier valgte Socialtilsyn Midt at bruge ekstra ressourcer for at optimere antallet af ny-godkendelser.

På tilbudsområdet modtog Socialtilsyn Midt kun få ansøgninger fra nye juridiske enheder, og alle disse blev behandlet i 2014 i det omfang Socialtilsyn Midt havde modtaget oplysninger og betaling fra ansøger.

5.4 Antal tilbagekaldte godkendelser og baggrunden herfor

Tabel 5.4.1: Antal tilbagekaldte godkendelser fordelt på tilbudstyper:

Traditionelle tilbudstyper	
Plejefamilier	328
Sociale tilbud	163
I alt	491

De 491 tilbagekaldte godkendelser i 2014 beror ikke på, at Socialtilsyn Midt har trukket tilbuddenes godkendelser. Derfor er der ikke registreret begrundelser på baggrund af kvalitetsmodellens temaer.

På plejefamilieområdet er de 328 tilbagekaldte godkendelser for en vis dels vedkommende plejefamilier, der overgik til at være konkret godkendte plejefamilier. De resterende plejefamilier, hvor godkendelsen blev tilbagekaldt, er plejefamilier, der ikke længere ønskede at være plejefamilie f.eks. pga. sygdom, alder eller skilsmisse.

På tilbudsområdet er de 163 tilbagekaldte godkendelser forårsaget af de mange indmeldte centerkonstruktioner. Tilbuddene er ophørt med at være selvstændige tilbud og overgået til at være afdelinger under et center/specialeområde.

5.5 § 85 – botilbud

Socialtilsynet har i løbet af 2014 skulle sagsbehandle og træffe afgørelse om, hvorvidt de kommunale og regionale tilbud, som er oprettet efter Almenboliglovens § 105 med der tilknyttet servicearealer efter Servicelovens § 85, er omfattet af socialtilsynets ansvarsområde.

Der er i mange tilfælde tale om lejligheder med fællesarealer til knyttet, opgangsfællesskaber og lign.

Der er i løbet af året taget stilling til i alt 192 tilbud, hvoraf 178 af disse er besluttet omfattet af reglerne for socialtilsyn – af disse er 1 sag anket.

Den ankede sag er stadig under behandling.

Socialtilsyn Midt får løbende henvendelser om tilbud, der kan være omfattet § 4 stk. 1 nr. 3 i lov om socialtilsyn.

5.6 Antal gennemførte tilsyn, herunder antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg.

I forbindelse med tilsyn får alle plejefamilier og sociale tilbud et eller flere tilsynsbesøg.

Tilsynsbesøgene kan aflægges som anmeldte og uanmeldte. Antallet af tilsynsbesøg kan variere alt efter tilbuddets størrelse.

F.eks. vil et tilbud med mange afdelinger typisk få mange tilsynsbesøg i forbindelse med et enkelt tilsyn. Det samme gør sig gældende, hvis et tilbud får et skærpet tilsyn. Derfor vil det samlede antal tilsynsbesøg være højere end det samlede antal gennemførte tilsyn.

Tabel 5.6.1: Gennemførte tilsyn

Traditionelle tilbudstyper	
Plejefamilier	1816
Sociale tilbud	407
I alt	2223

Nedenstående tabel viser det samlede antal anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i Socialtilsyn Midt fordelt procentmæssigt på driftsorienterede tilsyn, re-godkendelser og godkendelser.

Tabel 5.6.2: Antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg vist i procent

Socialtilsyn Midt		
Tilsynstype	Anmeldte	Uanmeldte
Driftsorienterede tilsyn	90,0	10,0
Re-godkendelser	98,8	1,2
Godkendelser	98,1	1,9
I alt	92,8	7,2

Nedestående tabel viser det samlede antal anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg fordelt på tilsynstyper samt plejefamilieområdet og tilbudsområdet.

Tabel 5.6.3: Antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg vist i procent og fordelt på plejefamilier og tilbud

Plejefamilier		
Tilsynstype	Anmeldte	Uanmeldte
Driftsorienterede tilsyn	96,4	3,6
Re-godkendelser	100,0	0,0
Godkendelser	100,0	0,0
I alt	97,5	2,6
Tilbud		
Tilsynstype	Anmeldte	Uanmeldte
Driftsorienterede tilsyn	65,9	34,1
Re-godkendelser	96,7	3,3
Godkendelser	100,0	0,0
I alt	78,9	21,1

5.7 Henvendelser om bekymrende forhold

Borgere, pårørende, ansatte og andre personer kan anonymt kontakte Socialtilsyn Midt med oplysninger om bekymrende forhold på botilbud og i plejefamilier. Socialtilsynet modtager henvendelserne skriftligt, telefonisk og ved personligt fremmøde.

Til formålet har socialtilsynet etableret en særlig "whistleblower"-telefon, som er åben for telefoniske henvendelser indenfor socialtilsynets åbningstider. Ligeledes er det muligt at benytte en skriftlig webformular, via socialtilsynets hjemmeside.

Registrering og sagsbehandling

Socialtilsyn Midt registrerer alle nye henvendelser dagligt på hverdage. Nye henvendelser bliver først sagsbehandlet af en "whistleblower"-ansvarlig i socialtilsynet, og derefter tildelt til den relevante afdeling og tilsynskonsulent.

Alle henvendelser bliver registreret enkeltvist, uanset om det er flere anmeldere eller den samme anmelder, som kontakter socialtilsynet flere gange. Antallet af henvendelser er derfor et udtryk for, hvordan henvendelserne fordeler sig på temaer, ikke hvilke temaer der indeholder flest problematikker.

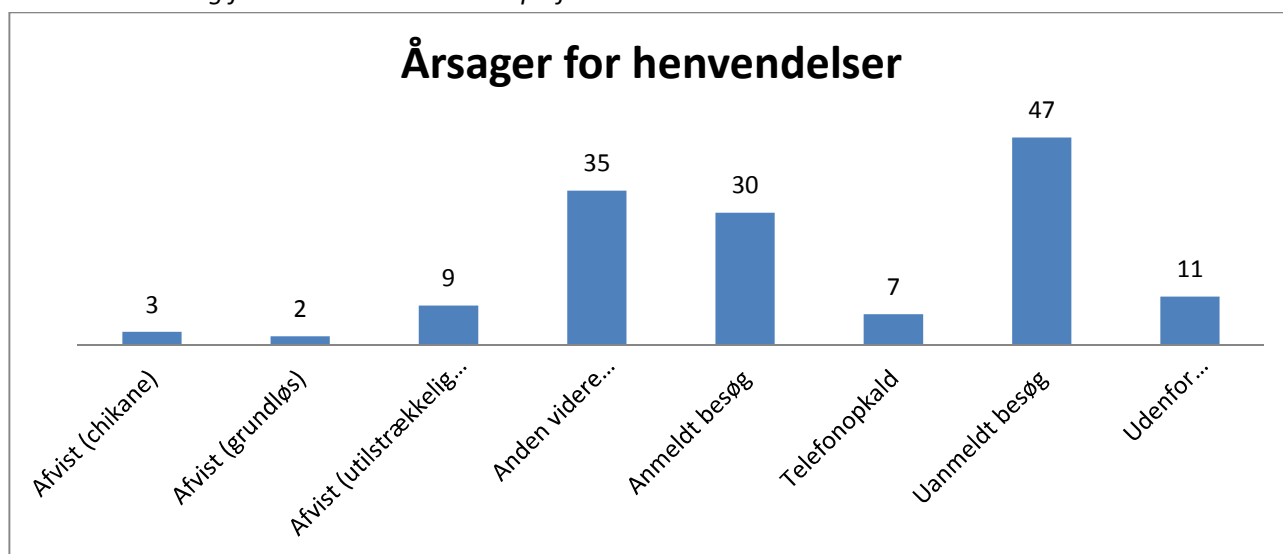
Nøgletal

Tabel 5.7.1: Antallet af henvendelser

Tilbudstyper	Antal
Plejefamilier	19
Sociale tilbud	240
I alt	259

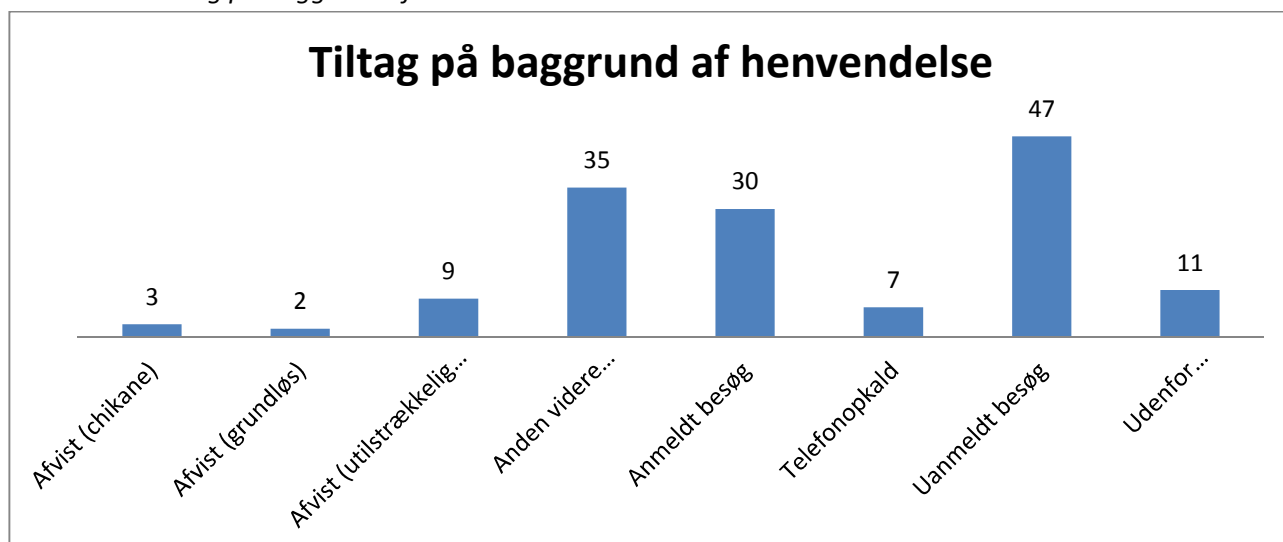
I 2014 modtog Socialtilsyn Midt 259 whistleblows, hvoraf de 144 er blevet registreret med årsag for henvendelsen i tilsyn.dk. Nedenstående tabel viser, hvordan de 144 henvendelser fordeler sig på årsager.

Tabel 5.7.2: Årsag for henvendelse baseret på faktiske tal

Nedenstående tabel viser de tiltag, der blev iværksat på baggrund af henvendelserne.

Tabel 5.7.3: Tiltag på baggrund af henvendelser

Kendskab til ordningen

For at sikre at både borgere, pårørende, ansatte og andre personer er bekendt med ordningen, har Socialtilsyn Midt taget følgende tiltag:

- i) Ordningen er beskrevet på Socialtilsyn Midts hjemmeside med oplyst kontaktinformationer
- ii) Kontaktoplysninger på "whistleblower" telefonen og webformularen er ligeledes printet på Socialtilsyn Midts visitkort
- iii) Botilbuddene har fået tilsendt en opslagsseddel, som vi har opfordret dem til at placere et synligt sted på botilbuddet
- iv) I forbindelse med etableringen af ordningen blev der udsendt en fælles pressemeddelelse fra de fem socialtilsyn
- v) Socialtilsynets medarbejdere oplyser om ordningen, når de er på tilsynsbesøg.

Udfordringer og status.

Socialtilsyn Midts erfaring er, at whistleblower-ordningen er en velfungerende ordning, som understøtter tilsynets kerneopgaver.

Socialtilsyn Midt har modtaget 259 henvendelser vedrørende bekymrende forhold. Henvendelserne omhandler såvel plejefamilier som tilbud. Henvendelserne kommer fra eksempelvis ansatte, anbragte borgere og pårørende. I Socialtilsyn Midt er det juristerne, som besvarer whistleblower-opkaldene.

Det er Socialtilsyn Midts opfattelse, at der generelt er et godt kendskab til ordningen, og at ordningen anvendes efter dens formål.

Ved whistleblower-henvendelser er den, der henvender sig 100 % anonym, og kan ikke frasige sig anonymiteten. Socialtilsyn Midt oplever, at en del borgere anmoder om ikke at være anonyme, og at det er vigtigt for dem at vide, at de står ved deres henvendelse. Dette er dog ikke muligt lovgivningsmæssigt. Endvidere er det en udfordring, at socialtilsynet ikke kan anvende oplysningerne direkte over for tilbuddet, da den, der henvender sig, er beskyttet af anonymitetsbegrebet. Dette kan afstedkomme en kompliceret, når den indberettede problemstilling skal undersøges. For dem, der henvender sig, er det ligeledes svært at forstå, hvorfor socialtilsynet ikke bruger deres henvendelse direkte over for tilbuddet. De som henvender sig spørger ofte om, hvornår socialtilsynet handler på deres henvendelser. Det er en forventning hos mange, at socialtilsynet handler på henvendelsen med det samme og kontakter tilbuddet.

5.8 Antal iværksatte skærpede tilsyn og baggrunden herfor.

Et skærpet tilsyn, er et tilsyn, hvor der er ekstra fokus på det enkelte tilbud eller plejefamilie, som er afstedkommet efter et driftstilsyn eller re-godkendelse har været gennemført. Det skærpede tilsyn kan være anvendt, hvis der har været bekymrende forhold til sted, som skal rettes op på. Ved et skærpet tilsyn pålægges tilbuddet eller plejefamilie 1 eller flere påbud, som skal efterleves.

Antal iværksatte skærpede tilsyn opgøres fordelt på tilbudstype og angivelse af under hvilket af de syv tema i kvalitetsmodellen, at begrundelse for iværksættelse af skærpede tilsyn er formuleret.

Hvis et skærpet tilsyn forlænges yderligere 3 måneder tæller det som et nyt skærpet tilsyn i tabellen.

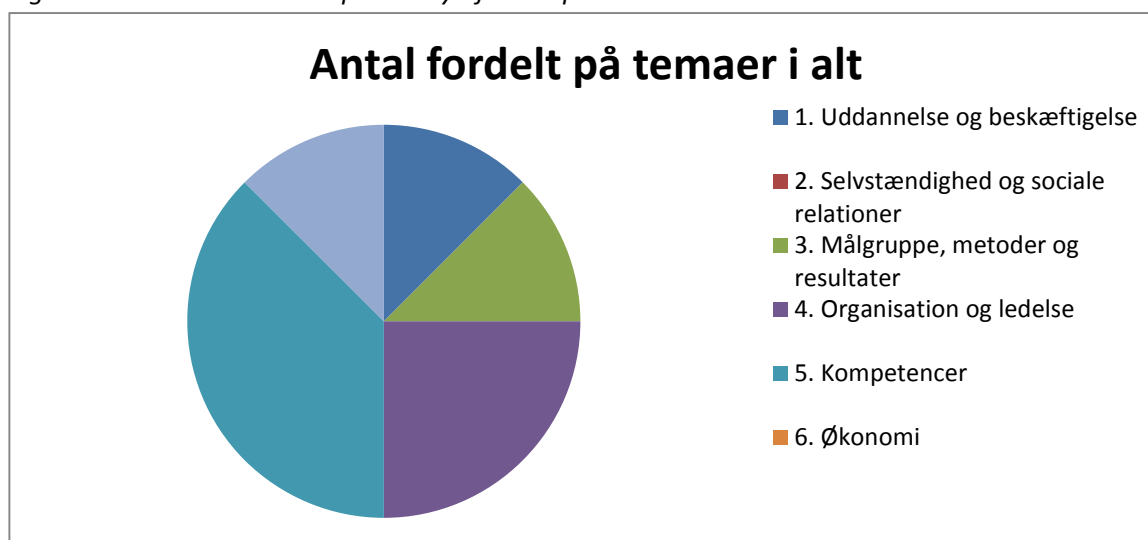
Tabel 5.8.1: Antal iværksatte skærpede tilsyn fordelt på tilbudstype

Tilbudstyper	
Plejefamilier	0
Sociale tilbud	8
I alt	8

Tabel 5.8.2: Oversigt over den primære årsag til meddelte skærpede tilsyn

Årsag i relation til kvalitetsmodellen	Sociale tilbud
Uddannelse og beskæftigelse	1
Selvstændighed og sociale relationer	0
Målgruppe, metoder og resultater	1
Organisation og ledelse	2
Kompetencer	3
Økonomi	0
Fysiske rammer	1
I alt	0

Figur 5.8.A: Iværksatte skærpede tilsyn fordelt på temaer

I 2014 udstedte Socialtilsyn Midt 8 skærpede tilsynsperioder på 5 tilbud.

5.9 Antal iværksatte påbud og påbuddenes karakter

Der kan iværksættes påbud, når der ved et driftstilsyn eller re-godkendelse er konstateret forhold, som påkræver handling fra tilbuddets eller plejefamiliens sides, hvis socialtilsynet skal kunne godkende tilbuddet.

Antal iværksatte påbud opgøres fordelt på tilbudstype og angivelse af under hvilket af de syv tema i kvalitetsmodellen, at begrundelse for iværksættelse af påbud er formuleret.

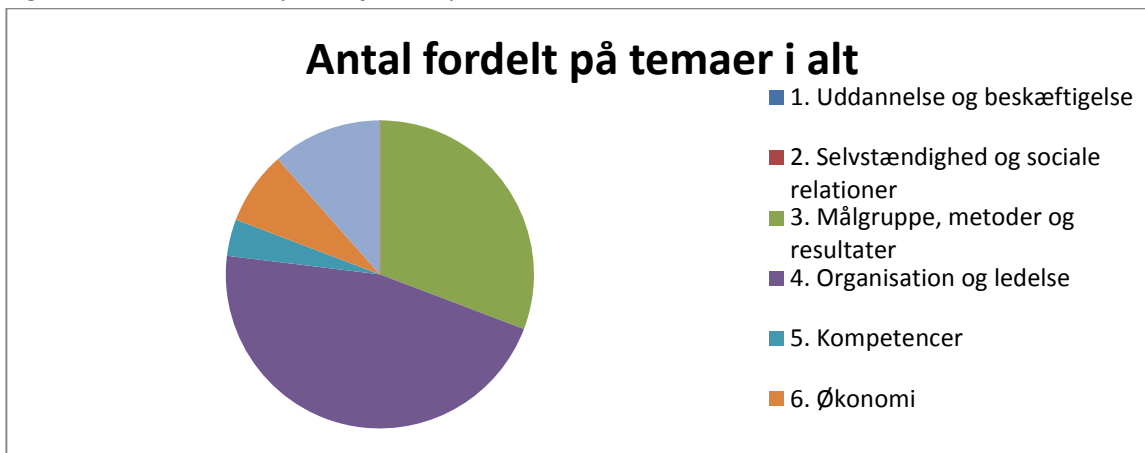
Tabel 5.9.1: Antal iværksatte påbud fordelt på tilbudstype

Tilbudstyper	
Plejefamilier	0
Sociale tilbud	26
I alt	26

Tabel 5.9.2: Oversigt over antal iværksatte påbud og deres karakter

Årsag i relation til kvalitetsmodellen	Sociale tilbud
Uddannelse og beskæftigelse	0
Selvstændighed og sociale relationer	0
Målgruppe, metoder og resultater	8
Organisation og ledelse	12
Kompetencer	1
Økonomi	2
Fysiske rammer	3
I alt	26

Figur 5.9.A: Iværksatte påbud fordelt på temaer

Socialtilsyn Midt har kun udstedt påbud på tilbudsområdet. De 26 påbud er hovedsageligt udstedt på temaerne:

- Målgruppe, metoder og resultater
- Organisation og ledelse

Det er vanskeligt at opdele og kategorisere påbuddene under de 7 temaer, da problemstillingerne, der udløser et påbud, ofte er en sammenblanding af flere temaer.

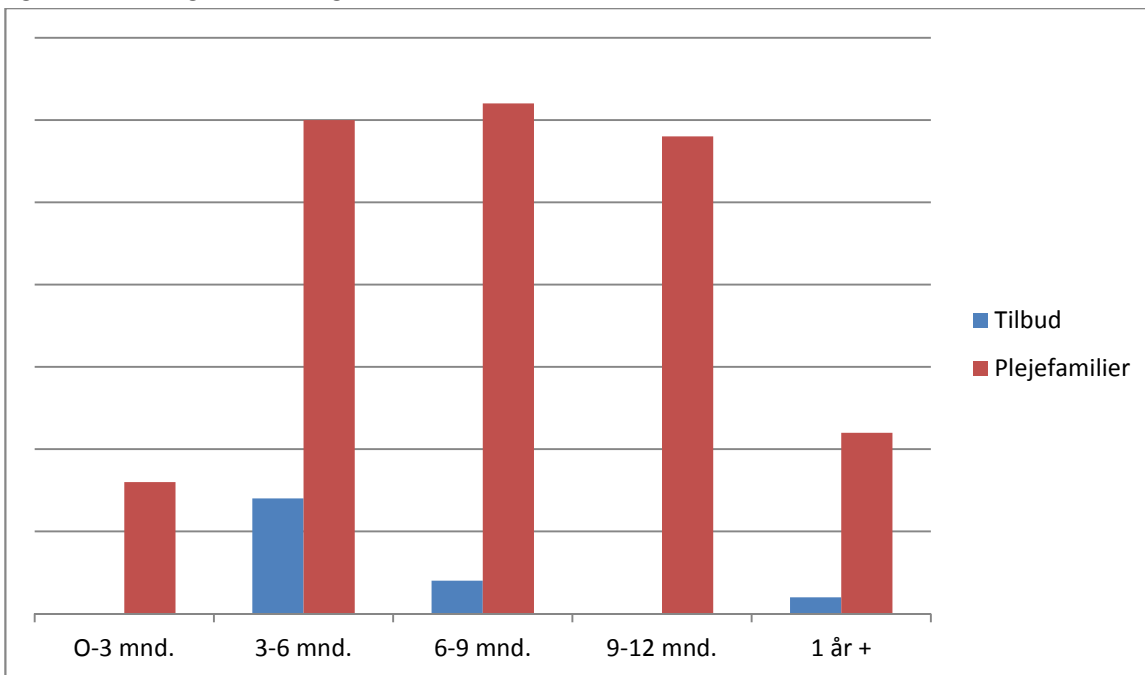
5.10 Socialtilsynets sagsbehandlingstider på ny-godkendelser

Sagsbehandlingstid defineres som tidsperioden fra en ansøgning om ny-godkendelse modtages til den er afgjort efter endt høringsperiode. Det er gennemførelstidspunktet som er afgørende for, hvilket år den registres under. Eksempel: En ansøgning modtaget i december 2014 og færdigbehandlet i januar 2015, vil fremgå af socialtilsynets årsrapport 2015.

Tabel 5.10.1: Antallet af færdigbehandlede ansøgninger

Tilbudstyper	
Plejefamilier	140
Socialt tilbud	10
I alt	150

Figur 5.10.A: Sagsbehandlingstid

I 2014 har den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på plejefamilieområdet været 225 dage og på tilbudsområdet 185 dage. Sagsbehandlingstiderne i 2014 afspejler, at der måles fra indgiven ansøgning til endelig afgørelse, uagtet at en sag kan trække ud, fordi en familie eksempelvis venter med at tage grundkurset eller et tilbud ikke betaler eller indsender oplysninger.